

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
СОЦІОЛОГІЇ ТА МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
(ІННОВАЦІЙНОГО МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ)
за спеціальністю С7 Журналістика
освітньо-професійної програми
«Медіакомунікації»
для здобувачів/-ок освіти всіх форм навчання**

Харків – 2026

УДК 070

Рецензенти: **Л. М. Хавкіна** – докторка наук із соціальних комунікацій,
завідувачка кафедри журналістики Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна;

О. М. Перепелиця – доктор філософських наук, професор
кафедри теоретичної та практичної філософії імені професора
Й.-Б. Шада

*Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № від 2026 р.)*

Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту кваліфікаційної
роботи (інноваційного магістерського проєкту) / уклад. : Петренко Д. В.,
Стародубцева Л. В.; за ред. Стародубцевої Л. В. Харків : Харківський
національний університет імені В. Н. Каразіна, 2026. 84 с.

Методичні рекомендації містять вимоги, вказівки і поради щодо
написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт (інноваційних
магістерських проєктів) студентів/-ок освітньо-професійної програми
«Медіакомунікації» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
С7 Журналістика.

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2026

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ВИБІР ТЕМИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОЄКТУ	11
1.1 Орієнтовні теми	11
1.2 Пошук теоретичної проблематики.....	12
1.3 Напрями та варіанти виконання емпірико-практичної частини (дослідження та/або авторський медіапроект)	14
1.4 Порядок вибору і затвердження теми.....	18
1.5 Основні етапи виконання проєкту	20
1.6 Автор, керівник і консультант: траєкторії взаємодії	22
РОЗДІЛ 2 ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ РОБОТИ.....	24
2.1 Зміст проєкту та його ключових елементів.....	24
2.2 Структура роботи.....	26
2.3 Обсяг.....	27
РОЗДІЛ 3 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ.....	28
3.1 Оформлення тексту основної частини проєкту.....	28
3.2 Таблиці, графіки, схеми і рисунки	29
3.3 Список використаних джерел.....	30
3.4 Додатки.....	31
3.5 Електронні матеріали.....	31
3.6 Анотації.....	32
РОЗДІЛ 4 ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА	34
4.1 Загальні положення.....	34
4.2 Вимоги до цитування.....	35
4.3 Вимоги до посилання на джерело.....	36

РОЗДІЛ 5 ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ПЛАГІАТ І АКАДЕМІЧНА

ДОБРОЧЕСНІСТЬ.....	41
5.1 Використання ШІ при підготовці кваліфікаційних робіт.....	41
5.2 Академічний плагіат та інші порушення доброчесності під час підготовки кваліфікаційної роботи.....	43
5.3 Подання проєкту на катедру для перевірки на використання ШІ і наявність плагіату	45
5.4 Звіт подібності.....	47
5.5 Протокол контролю оригінальності.....	48
5.6 Висновок щодо можливості попереднього захисту.....	49

РОЗДІЛ 6 ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ..... 51

6.1 Допуск до попереднього захисту.....	51
6.2 Попередній захист у форматі медіасимпозіуму.....	52
6.3 Надання роботи на катедру.....	52
6.4 Процедура захисту.....	54

РОЗДІЛ 7 ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТУ..... 56

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ..... 59

ДОДАТКИ..... 64

Додаток А Зразок заяви про вибір теми.....	64
Додаток В Зразок завдання.....	65
Додаток С Зразок титульного аркуша.....	67
Додаток D Приклади бібліографічного опису використаних джерел.....	68
Додаток Е Зразок анотацій.....	74
Додаток F Зразок заяви для перевірки на академічну доброчесність.....	79
Додаток G Форма протоколу контролю оригінальності.....	80
Додаток Н Висновок щодо можливості проведення попереднього захисту.....	81
Додаток І Зразок подання Голові екзаменаційної комісії щодо захисту....	82

ВСТУП

Важлива роль у навчанні здобувачів/-ок освіти, які опановують освітньо-професійну програму «Медіакомунікації» другого (магістерського) рівня за спеціальністю С7 Журналістика, приділяється організації самостійної творчої роботи, що має забезпечити успішне оволодіння не тільки змістом програми, але й навичками дослідницької діяльності, вміннями використовувати наукові концепції при розробці інноваційних практичних проєктів, застосовувати теоретичні знання задля виконанні практичних завдань. У світлі цього положення важливе значення має такий вид самостійної роботи студентів/-ок як розробка та захист науково-практичної кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту).

Ця робота підбиває певний підсумок у вивченні дисциплін, визначених навчальним планом, і має на меті, у першу чергу:

- надання студентам/-кам можливості самостійного поглиблення знань, спеціалізації у межах обраного фаху;
- розширення професійної ерудиції та горизонтів знань студентів/-ок, підвищення рівня їхньої теоретичної та практичної підготовки;
- стимулювання пошуку здобувачами/-ками нетривіальних підходів до розв'язання професійних проблем, створення креативних ідей та концепцій;
- удосконалення вмінь студентів/-ок розробляти інноваційні проєкти;
- набуття умінь щодо пошуку інформації, її систематизації, узагальнення й опису, коректного розмежування своєї та чужої думки, грамотного оформлення посилань на джерела;

- розвиток аналітичних здібностей, умінь та навичок письмового викладу думок, аргументованого та логічного висловлення своєї думки;
- залучення до науково-дослідної діяльності, засвоєння її принципів; вміння аналізувати, синтезувати, виокремлювати головне, визначати закономірності й тенденції розвитку досліджуваних процесів;
- розвиток творчих здібностей здобувачів/-ок, у т. ч. в освоєнні методології та організації дослідження, а також системному баченні самого процесу дослідження;
- формування навичок презентації результатів досліджень, публічного виступу й ведення академічної дискусії.

Відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини спеціальності С7 Журналістика, публічний захист кваліфікаційної роботи є обов'язковою формою атестації студентів/-ок цього рівня вищої освіти. Згідно з освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації», під час підготовки та захисту кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту) здобувачі/-ки мають продемонструвати:

1) Інтегральну компетентність – Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики, зокрема медіакомунікацій; орієнтуватися у багаторівневому мультимедійному просторі інформаційного суспільства

2) Загальні компетентності

ЗК 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 02 Здатність до управління часом і його планування

ЗК 03 Здатність генерувати нові ідеї та ініціювати створення власних проєктів, креативність

ЗК 05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

- ЗК 06 Здатність приймати обґрунтовані рішення виявляти та вирішувати проблеми в професійній діяльності
- ЗК 09 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; бути соціально відповідальним

Компетентності, визначені університетом:

- ЗК 10 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

3) Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 01 Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики
- СК 02 Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми
- СК 03 Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики
- СК 04 Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; використовувати базові та інструментальні знання щодо управління інформаційними процесами в галузі медіакомунікацій
- СК 05 Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
- СК 06 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- СК 08 Вміння подавати інформацію в різних мультимедійних форматах, поєднувати аудіальні, візуальні та текстові складові

медіаповідомлення, володіння сучасними інструментами аудіовізуальної комунікації

- СК 09 Вміння створювати медіаконтент, розробляти інноваційні медіапроекти і стратегії медіапроекування, аналізувати комунікативний простір медіакомунікацій

4) Результати навчання:

- РН 01 Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог; виявляти ініціативу та підприємливість, вміти виявляти та вирішувати проблеми в професійній діяльності
- РН 02 Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики; розуміти роль цифрової журналістики у суспільстві, специфіку соціальної відповідальності журналіста
- РН 03 Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження
- РН 04 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації; працювати в міжнародному контексті
- РН 05 Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів
- РН 06 Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, вміти критично мислити, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення медіадосліджень та практичної діяльності

- PH 07 Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їхнього розв'язання
- PH 08 Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій; вміти застосовувати знання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності
- PH 09 Уміти розробляти і реалізовувати авторські медіапроекти на основі опанування знаннями з цифрових технологій та інструментами медіакомунікації
- PH 10 Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних і етичних аспектів
- PH 11 Оволодіти теоретичними знаннями і практичними навичками з журналістської майстерності; вміти створювати аудіовізуальний медіаконтент
- PH 12 Уміти впроваджувати в журналістську діяльність новітні медіатехнології
- PH 13 Уміти працювати в команді, бути комунікабельним, відкритим до діалогу, володіти культурою мовлення, вміти висловлювати й обґрунтовувати свою громадянську позицію
- PH 14 Уміти системно мислити, аналізувати комунікативний простір для виявлення ключових характеристик медіасистем різного рівня
- PH 15 Застосовувати набуті теоретичні базові та інструментальні знання для управління інформаційними процесами та розв'язання практичних завдань у галузі медіакомунікацій в умовах сучасного медіавиробництва, змістовно інтерпретувати отримані результати
- PH 16 Уміти подавати інформацію в різних мультимедійних форматах, візуалізувати інформацію, поєднувати аудіальні, візуальні та текстуальні

складові медіаповідомлення, володіти сучасними інструментами аудіовізуальної комунікації та цифрових медіа

- РН 17 Уміти діяти соціально відповідально та свідомо, бути здатним оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- РН 18 Набути навички самостійної роботи, демонструвати здатність до планування часу, володіти основами організаційного та комунікаційного менеджменту
- РН 19 Вміти розробляти стратегії медіапроектування, проводити медіадослідження, вміти застосовувати на практиці та презентувати результати власних інноваційних медіапроектів

Отже, кваліфікаційна робота демонструє ступінь опанування студентом/-кою теоретичними навичками та практичними інструментами роботи у професії, допомагають здобувачам/-кам виявити власні дослідницькі інтереси і прихильності, фахові вміння й творчі здібності. Інноваційний магістерський проєкт є самостійною науково-практичною випускною роботою, що виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Цей проєкт, з одного боку, має узагальнений характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – пошуковою креативною розробкою, що присвячена вирішенню спеціальної задачі у галузі аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики, у якій зацікавлені медіаустанови, організації або підприємства. При цьому студент/-ка на власний розсуд упорядковує накопичені дані і факти, доводить їх наукову цінність та/або практичну значимість на прикладі оригінальних авторських медіарозробок.

РОЗДІЛ 1

ПОРЯДОК ВИБОРУ ТЕМИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ІННОВАЦІЙНОГО МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ)

1.1 Орієнтовні теми

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт, що захищаються у наприкінці третього семестру навчання в магістратурі, розробляється катедрою і доводиться до відома здобувачів/-ок освіти на початку першого семестру, одразу після вступу студента/-ки на навчання за освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С7 Журналістика.

Приклади тем інноваційних магістерських проєктів

- Формати цифрової журналістики: лонгрід і кепшн-відео
- Сучасний український відеопродакшн: глобальні тренди та локальний контекст
- Адаптація американського телешоу на українському телебаченні
- ІМ-технології у створенні та поширенні медіаконтенту: компаративний аналіз платформ Discord і Telegram
- Інтерсекціональний фемінізм у цифрових медіа
- Мок'юментарі-фільм як інструмент руйнації національних стереотипів
- Репрезентація російсько-української війни в сучасній репортажній фотографії

Пропонуючи певний перелік тем інноваційних магістерських проєктів, катедра лише орієнтує на вивчення найбільш актуальних проблем у галузі медіакомунікацій, при цьому не виключаючи ініціативу студентів/-ок у виборі

тематики. Як правило, кваліфікаційні роботи виконуються здобувачами/-ками у відповідності до загальної науково-дослідної проблематики катедри «Цифрові медіа та комунікаційні стратегії інформаційного суспільства», але в межах цієї проблематики студент/-ка обирає тему, керівника/-цю і консультанта/-ку/-ів за власним бажанням, виходячи зі своїх наукових інтересів, творчого досвіду і стратегій свого професійного розвитку.

1.2 Пошук теоретичної проблематики

Тема інноваційного магістерського проєкту має бути спрямована на вирішення однієї з актуальних науково-теоретичних проблем у широкому концептуальному полі міждисциплінарних медіадосліджень, що відповідають спеціальності С7 Журналістика і ключовим напрямам навчання за освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації»:

- Аудіовізуальні медіа, мистецтво цифрових медіа;
- Вебтехнології, цифрові медіатехнології;
- Візуальна медіакультура;
- Дизайн і медіа;
- Журналістська майстерність;
- Медіаетика;
- Медіариторика, культура мовлення, аудіоподкастинг;
- Менеджмент і продюсування медіапроєктів, івент-менеджмент;
- PR-технології;
- Технології створення медіаконтенту;
- Фотожурналістика;
- Цифрова журналістика тощо.

На стадії вибору теми проєкту студенту/-ці необхідно, перш за все, визначитися з теоретичною проблематикою свого майбутнього дослідження. Це означає не тільки окреслити його загальну тематичну директорію (наприклад, «Фоторепортаж»), але й чітко визначити дослідницьку проблему, теоретичний ракурс і просторово-хронологічні межі (наприклад, «Репортажна фотографія як свідчення: репрезентації російсько-української війни у соціальних медіа»).

Зазвичай назва проєкту містить 7–12 слів. Бажано уникати довгих назв і надто широких, загальних формулювань (на кшталт «Стереотипи в цифрових медіа»). У більш коректному формулюванні такі та їм подібні назви повинні обов'язково мати уточнення, наприклад: «Інверсія гендерних стереотипів у рекламному медіаконтенті (на прикладі сучасного українського телебачення)». У назві проєкту не рекомендується використовувати поняття «дослідження», «проблема», «аналіз», що є універсальними маркерами будь-якого наукового тексту і, отже, не виражають специфіки обраної теми.

За власним бажанням здобувача/-ки інноваційний магістерський проєкт може набути характер як фундаментального, так і прикладного наукового дослідження. У науково-теоретичній частині проєкту, відповідно до обраного тематичного напрямку, здобувачу/-ці необхідно виявити та чітко описати проблемну ситуацію в галузі аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики, виявити ступінь дослідженості обраної проблеми, визначити поняттєво-категоріальний апарат дослідження і обґрунтувати його теоретико-методологічний інструментарій, за допомогою низки як загальнонаукових, так і спеціально-наукових методів (таких як, наприклад, дискурс-аналіз, контент-аналіз, семіотичний, лінгво-психологічний, гендерний, герменевтичний, структурно-функціональний, психоаналітичний тощо) окреслити шляхи вирішення досліджуваної проблеми як поля науково-теоретичних рефлексій.

1.3 Напрями та варіанти виконання емпірико-практичної частини (дослідження та/або авторський медіапроект)

Крім теоретичної частини, інноваційний магістерський проєкт обов'язково містить емпірико-практичну складову: самостійне емпіричне дослідження та/або авторський медіапроект, присвячений практичному втіленню теми. Студентам/-кам пропонуються такі варіанти виконання емпірико-практичної частини інноваційного магістерського проєкту, що відповідають ключовим напрямам навчання за магістерською програмою «Медіакомунікації» (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Напрями і варіанти виконання емпіричного дослідження
та/або авторського медіапроекту

№ з/п	Напрямок	Варіанти виконання
1	Аудіовізуальні медіа, мистецтво цифрових медіа	Проведення емпіричного дослідження творів аудіовізуального медіамистецтва за обраною методологією та/або створення арт-твору (відеоарт-проєкту, медіаінсталяції, медіаперформансу, сінемаграфії, стопмоушн-анімації, фрактальної графіки, нетарт-проєкту тощо)
2	Вебтехнології, цифрові медіатехнології	Проведення емпіричного дослідження об'єктів вебдизайну, засобів інтернет-комунікацій, трансмедійних проєктів, мультимедійних гіпертекстових

		проектів, кіберкультурних феноменів, технологій штучного інтелекту і нейромереж за обраною методологією та/або створення авторського трансмедійного проекту, мультимедійного гіпертекстуального проекту, вебсайту, порталу, блогу, кіберпроекту (віртуальної галереї, віртуального музею, віртуального туристичного проекту, відеогри), цифрового твору із використанням технологій штучного інтелекту і нейромереж тощо
3	Візуальна медіакультура	Проведення емпіричного дослідження творів візуальної культури за обраною методологією та/або створення власного проекту в галузі візуальних медіа (фото-, кіно-, відеоарт-проект, аудіовізуальне есе за творчістю кінорежисера, синапсис, тритмент, режисерська експлікація, продюсерська стратегія, пітчінг-презентація відеопроєкту тощо)
4	Дизайн і медіа	Проведення емпіричного дослідження дизайн-продуктів за обраною методологією та/або створення авторського дизайн-проекту (розробка айдентики, логотипа, постера, типографіки,

		поліграфічного видання, 3D моделі, анімаційного твору тощо)
5	Журналістська майстерність	Проведення емпіричного дослідження медіаконтенту або специфіки діяльності друкованого, теле-, радіо-, інтернет-ЗМК із використанням міждисциплінарного методологічного інструментарію та/або створення авторського журналістського проєкту; проведення емпіричного дослідження за проблематикою журналістських стандартів, створення медіаконтенту в умовах інформаційних війн із виділенням прихованих елементів пропаганди, фейкових повідомлень та маніпулятивних технологій та/або створення авторського проєкту за проблематикою фактчекінгу; проведення власного журналістського розслідування; виконання емпіричного дослідження телевізійних творів та/або створення авторського телепроєкту (наприклад, нарису, інтерв'ю, ток-шоу, ігрової програми); підготовка та проведення інтерв'ю, створення новинного відеосюжету тощо

6	Медіариторика, культура мовлення, аудіоподкастинг	Проведення емпіричного дослідження у галузі аудіоподкастингу, культури мовлення журналістів, специфіки аудіотворів за обраною методологією та/або створення аудіоподкасту, радіосюжету, саундарт-композиції, аудіокниги тощо
7	Менеджмент і продюсування медіапроектів, івент-менеджмент, PR-технології	Проведення емпіричного дослідження у галузі продюсування медіапроектів та івент-менеджменту, реклами та PR, стратегій та засобів інтернет-маркетингу, просування івентів, рекламного медіаконтенту тощо за обраною методологією та/або створення авторського рекламного, маркетингового, івент- або PR-проекту, PR-кампанії, PR-стратегії, комунікаційної стратегії, контент-плану просування контенту в мережі тощо
8	Технології створення медіаконтенту, відеопродакшн	Проведення емпіричного дослідження обраного медіаконтенту та/або створення авторського медіаконтенту (відеосюжету, кліпу, відеоролика, короткометражного фільму тощо)
9	Фотожурналістика	Проведення емпіричного дослідження творів у галузі фотожурналістики за

		обраною методологією та/або створення авторського фотопроєкту
10	Цифрова журналістика	Проведення емпіричного дослідження в галузі цифрової журналістики та соціальних медіа та/або створення авторського проєкту (онлайн-видання, сайт, блог, лонгвід, кешпін-відео, інстаграм-проєкт тощо)

Запропоновані напрями і варіанти виконання емпіричного дослідження та/або авторського медіапроєкту є орієнтовними. Обраний студентом/-кою варіант виконання емпірико-практичної частини інноваційного магістерського проєкту обов'язково має бути пов'язаним з темою його теоретичної складової. Студент/-ка має право самостійно запропонувати власний варіант виконання емпірико-практичної частини за умови попереднього узгодження його з науковим керівником/-цею.

У цілому, тема інноваційного магістерського проєкту має відповідати проблематиці освітньо-професійної програми «Медіакомунікації». Назва теми, обраної на початку роботи над проєктом, протягом року може уточнюватися та зазнавати незначних змін, що обов'язково має бути узгодженим із науковим/-ою керівником/-цею та затвердженим на засіданні катери.

1.4 Порядок вибору і затвердження теми

Разом із орієнтовною тематикою кваліфікаційних робіт кафедра надає студентам/-кам на початку їхнього навчання в магістратурі список потенційних наукових керівників/-ць та консультантів/-ок із коротким описом сфери їхніх науково-професійних інтересів. Студенти/-ки самі, виходячи з гіпотетичної

тематики проєкту, обирають майбутнього/-ю керівника/-цю (що є обов'язковою вимогою) і консультанта/-ку (за бажанням студента/-ки).

Здобувач/-ка має погодити робочий варіант теми кваліфікаційної роботи з майбутнім керівником/-цею та подати на катедру у формі *Заяви* не пізніше ніж через два місяці після початку навчання і, відповідно, – як мінімум, за рік і два місяці до майбутнього захисту (див. *додаток А*). На засіданні катедри обговорюється та затверджується тема кваліфікаційної роботи, призначаються науковий/-а керівник/-ця роботи та її консультанти/-ки. Остаточне рішення щодо призначення наукових керівників/-ць приймає завідувач/-ка катедри відповідно до обсягу навчального навантаження і затверджується відповідним наказом.

Тема проєкту, його науковий/-а керівник/-ця, перелік питань, що потрібно розробити, а також план роботи зі стислою характеристикою її основних етапів визначаються в «Завданні на кваліфікаційну роботу (інноваційний магістерський проєкт)» (див. *додаток В*). Зміна теми та/або наукового керівника/-ці можлива лише як виняток. Для цього здобувач/-ка має представити відповідне обґрунтування, погодити свої пропозиції з катедрою, довести підготовленість до роботи за новою темою і запропонувати кандидатуру фахівця з цієї тематики, згодного бути науковим керівником/-цею або консультантом/-кою. Не пізніше ніж за два місяці до захисту проєкту проводиться засідання катедри, на якому приймається колегіальне рішення щодо затвердження назви теми кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту) в остаточній редакції, після чого змінювати назву неможливо: теми кваліфікаційних робіт і наукові керівники/-ці затверджуються наказом по Університету.

1.5 Основні етапи виконання проєкту

Студент/-ка приступає до розробки інноваційного магістерського проєкту одразу ж після затвердження його теми. Початком підготовки цієї роботи є два курсових проєкти, що послідовно виконуються студентом/-кою протягом першого і другого семестрів навчання на I курсі магістратури. На II курсі навчання студент/-ка продовжує працювати над темами, опрацьованими раніше, під час підготовки курсових проєктів: розвиває їхні основні положення, уточнює, доповнює та узагальнює їхні результати.

Основними етапами виконання інноваційного магістерського проєкту є:

- 1 *Вибір теми* проєкту, його наукового/-ї керівника/-ці і консультантів/-ок.
- 2 *Затвердження* назви теми, керівника/-ці проєкту та завдання на його виконання.
- 3 *Визначення* мети, об'єкта, предмета, методів і структури проєкту.
- 4 *Збір матеріалу*: пошук теоретичних джерел і практичних кейсів, добір і опрацювання літератури з обраної теми.
- 5 *Написання розділів основної частини*: підготовка, презентація та захист двох курсових проєктів за темою проєкту (перший і другий семестри навчання).
- 6 *Атестація* проєкту на початку третього семестру.
- 7 *Завершення* роботи над текстом, емпіричним дослідженням та/або авторським медіапроєктом, їхнє обговорення з науковим керівником/-цею і консультантами/-ками, підготовка й оформлення списку використаних джерел, рисунків, таблиць, додатків.
- 8 *Надання* керівнику/-ці для перевірки тексту кваліфікаційної роботи в чорновій редакції.
- 9 *Доробка* тексту з урахуванням пропозицій керівника/-ці.
- 10 *Отримання допуску* к проєкту до перевірки на наявність запозичень з інших документів із використанням антиплагіатної інтернет-системи.

11 *Підготовка до попереднього захисту*: написання анотацій та тез усної доповіді, створення мультимедійної презентації, відеовізитівки та/або відеоконцепту, отримання офіційного протоколу контролю оригінальності та висновку щодо можливості проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи; надання матеріалів для захисту в електронній версії, отримання допуску до попереднього захисту.

12 *Попередній захист*: усна доповідь-презентація інноваційних магістерських проєктів у форматі науково-практичного Каразінського медіасимпозіуму «Media Studies: Міждисциплінарні дослідження медіа», отримання допуску до захисту.

13 *Підготовка до захисту*: доопрацювання тез усної доповіді, мультимедійної презентації, відеовізитівки та/або відеоконцепту з урахуванням результатів попереднього захисту; узгодження змісту доповіді та мультимедійної презентації з науковим/-ою керівником/-цею; одержання висновку керівника/-ці; надання на катедру двох друкованих примірників магістерського проєкту у твердій палітурці та рецензії зовнішнього експерта/-ки у паперовій версії з підписом і печаткою (оригіналу і копії).

14 *Офіційний публічний захист* кваліфікаційної роботи перед членами державної Екзаменаційної комісії.

Таким чином, робота над кваліфікаційною роботою триває протягом трьох семестрів, 1 рік 4 місяці, себто протягом усього періоду навчання в магістратурі. Визначені етапи повною мірою узгоджені з таймінгом, календарним графіком і термінами проведення практик, зокрема переддипломної практики, що спрямована на оволодіння студентами/-ками професійними вміннями і навичками для прийняття самостійних рішень під час підготовки проєкту.

1.6 Автор, керівник і консультант: траєкторії взаємодії

Інноваційний магістерський проєкт є самостійною авторською працею студента/-ки. Попри це, робота над підготовкою проєкту відбувається у тісній взаємодії між його автором/-кою, керівником/-цею і консультантом/-кою (або консультантами/-ками). Консультації студента/-ки щодо підготовки кваліфікаційної роботи з керівником/-цею і консультантами/-ками мають на меті обговорення проблематики, змісту і структури проєкту, методології, додаткових матеріалів, специфіки проведення емпіричного дослідження та/або створення авторського медіапроєкту, послідовності етапів дослідження тощо.

Необхідними умовами підготовки проєкту є інтенсивна комунікація, щільна співпраця та систематична взаємодія між автором/-кою кваліфікаційної роботи та її керівником/-цею. Періодичність консультативної допомоги студенту/-ці з боку керівника/-ці та контроль за підготовкою проєкту в визначений катедрою термін визначається затвердженням на початку роботи календарним графіком. Головні функції наукового керівника/-ці – спрямування роботи студента/-ки та контроль якості підготовки проєкту (допомога у формулюванні теми і ключових положень проєкту, консультації щодо логіки побудови тексту та послідовності розкриття теми; рекомендації щодо підбору джерел і досліджуваних кейсів; контроль виконання завдань магістерського проєктування згідно з календарним графіком; перевірка змісту розділів та дотримання вимог оформлення; визначення недоліків і помилок; редагування тексту та поради щодо його вдосконалення; підготовка висновку щодо відповідності проєкту вимогам до кваліфікаційних робіт, ступеню самостійності, повноти розкриття теми, дотримання термінів підготовки проєкту і дедлайнів його надання на катедру; поради щодо підготовки презентаційних матеріалів, усної доповіді за результатами проєкту під час його захисту). Катедра на своїх засіданнях заслуховує повідомлення студентів/-ок та їхніх наукових керівників/-ць про хід підготовки проєктів.

Є суттєва різниця між ролями керівника і консультанта у підготовці проєкту його автором. У здобувача/-ки може бути лише один/-на керівник/-ця, якого/-у студент/-ка, як вже було зазначено, обирає сам/-а. Втім, консультантів/-ок може бути декілька, і обираються вони виключно за бажанням здобувача/-ки, при чому наявність консультанта/-ок/-ів проєкту не є обов'язковою. Консультантами (якщо такі є) можуть виступати науково-педагогічні працівники катедри медіакомунікацій, інших катедр Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій, Університету в цілому, а також зовнішні медіаексперти, медіатеоретики і медіапрактики, фахівці з обраної теми. Кількість консультантів не обмежується, наявність наукового ступеня та/або вченого ступеня для них не є обов'язковою, сфери їхньої професійної діяльності не регламентуються – їхній вибір зумовлений відповідністю їхнього фахового досвіду специфіці теми проєкту.

Консультант/-ка/-и надають автору/-ці експертні поради і консультації, діляться знаннями і професійним досвідом, джерелами і корисними посиланнями; допомагають орієнтуватися в трендах і тенденціях розвитку досліджуваних явищ, поширювати практичні результати проєкту, проводити його апробацію тощо. На відміну від наукових керівників/-ць, консультанти/-ки надають здобувачеві/-ці лише епізодичні консультації щодо підготовки проєкту та покращення його якості, не здійснюючи його перевірки, не контролюючи процес його підготовки та не оцінюючи його.

Загалом, проєкт є результатом співпраці та взаємодії між автором/-кою, керівником/-цею і консультантом/-кою або консультантами/-ками. Однак відповідальність за достовірність даних і фактів, представлених у проєкті, коректність цитувань і посилань на джерела, аргументованість та обґрунтованість висновків, а також за те, що текст проєкту написаний здобувачем/-кою особисто, не містить ані запозичень з інших документів і чужих опублікованих результатів без належного посилання на авторів і першоджерела, ані свідомої фальсифікації результатів, несе виключно автор/-ка кваліфікаційної роботи.

РОЗДІЛ 2

ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОБСЯГ РОБОТИ

2.1 Зміст проєкту та його ключових елементів

Кваліфікаційна робота містить такі ключові елементи: вступ, основну частину (що структурується за розділами, підрозділами та пунктами), короткі висновки до кожного з розділів, загальні висновки і список використаних джерел. За необхідністю зміст проєкту доповнюється та розширюється за допомогою додатків.

У *вступі* обґрунтовується вибір теми, доводиться її актуальність, формулюється проблема, визначається ступінь її наукової розробленості (вказуються дослідники та основні публікації за цією темою); формулюються мета та завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, його теоретична та емпірична основа, наукова новизна і практичне значення; подаються дані щодо апробацій та публікацій з теми дослідження; стисло описується його структура.

Розділи проєкту містять теоретико-методологічну, спеціально-теоретичну та емпірико-практичну частини. Формулювання назв розділів і підрозділів мають бути чіткими, короткими та послідовно розкривати зміст проєкту. Якщо проєкт має трьохчастну структуру, то зазвичай перша (теоретико-методологічна) частина присвячується обґрунтуванню понятійно-категоріального апарату і загальних теоретико-методологічних засад дослідження, тих ключових концептуальних позицій, на які спирається автор/-ка; друга (спеціально-теоретична) – висвітленню обраної проблеми в оригінальній авторській трактовці та визначенню специфіки досліджуваного об'єкта, третя (емпірико-практична) – опису ідеї, програми та результатів самостійно проведеного емпіричного дослідження та/або створеного студентом/-кою авторського медіапроєкту.

Висновки. Кожний підрозділ роботи повинен завершуватися короткими висновками. Вони не виділяються в окремий пункт. Це просто абзац тексту, що починається зі слів «Тож», «Отже», «Загалом», «У цілому», «Таким чином». Підрозділи роботи не можна завершувати на цитаті, переліку, таблиці, рисунку. Останній абзац кожного підрозділу – це, з одного боку, підсумок усього того, про що йшлося у цьому підрозділі, а з іншого – логічна підготовка («підводка») до теми наступного підрозділу. Кожен розділ проєкту закінчується стислими висновками обсягом до 1 сторінки. Загальні *Висновки* до кваліфікаційної роботи не є механічною сумою висновків, зроблених наприкінці розділів, у них міститься те нове, істотне, що становить кінцеві результати дослідження. Висновки є не переліком того, що зроблено, а розкриттям суті зробленого. Наприклад, замість «Проведено аналіз...», слід писати «На основі проведеного аналізу визначено, що...»; замість «Розглянуто процес...» слід писати «Доведено, що процес... має такі характеристики: ...»; до словосполучення «Описано специфіку...» слід додати «яка полягає у тому, що...», або «а саме:...». І висновки до розділів, і загальні висновки мають бути чітко структурованими, обґрунтованими, змістовними, самостійними, грамотно й послідовно викладеними.

Список використаних джерел є однією з важливих частин кваліфікаційної роботи. У Списку наводяться всі джерела, використані під час підготовки роботи (у т. ч. наукові дослідження й ті першоджерела, що є предметом аналізу: інтернет-сайти, фото-, фільмо- і аудіотеки, колекції візуального мистецтва, архівні матеріали тощо). Список має містити не менше ніж 50 найменувань теоретичних джерел (з них, як мінімум, 10 – іноземними мовами). Кількість досліджуваних джерел не регламентується.

Після списку використаних джерел містяться *Додатки*, у яких представлено матеріал, що уточнює, конкретизує і унаочнює основний текст роботи, а також репрезентує результати емпіричного дослідження та/або

авторського медіапроєкту. Додатки можуть містити тексти, графіки, таблиці, схеми, рисунки (фотографії, репродукції, скриншоти сайтів тощо).

Таблиці, графіки, схеми і рисунки допускається розміщувати і безпосередньо у тексті проєкту за умови, що вони, на думку автора/-ки, є показовими і тісно пов'язаними зі змістом тексту, унаочнюють чи конкретизують його.

Бажаємо, щоб основні положення магістерського проєкту пройшли певну апробацію в особистій професійній діяльності автора/-ки (участь у фестивалях, конкурсах, круглих столах, вебінарах тощо) та були представлені в авторських наукових публікаціях.

2.2 Структура роботи

Магістерський проєкт, як правило, складається з таких елементів:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ

ЗМІСТ

ВСТУП (3–4 сторінки)

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ (*назва проблеми*)

1.1 Спектр основних понять дослідження

1.2 Основні теоретичні підходи до.....

1.3 Методи дослідження

Висновки до розділу 1.....

РОЗДІЛ 2 (*назва проблеми*).....

2.1

2.2

2.3

Висновки до розділу 2.....

РОЗДІЛ 3 (*опис проведеного емпіричного дослідження згідно з обраною темою на конкретних прикладах зі сфери медіапрактики та/або авторського медіапроєкту*)

3.1

3.2

3.3

Висновки до розділу 3.....

ВИСНОВКИ (3–4 сторінки)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....

ДОДАТОК(КИ)

Структура кваліфікаційної роботи є авторською і не підлягає регламентації ані за кількістю розділів, ані за кількістю підрозділів. Найчастіше проєкт складається з трьох-п'яти розділів (утім, це не є правилом). Бажано, щоб розділи, підрозділи, пункти роботи були пропорційно врівноваженими, співмірними за обсягом. Структура визначається автором/-кою на початку роботи, уточнюється в процесі розробки теми й узгоджується з науковим/-ою керівником/-цею і консультантами/-ками.

Загалом, структура кваліфікаційної роботи має відповідати змісту, бути врівноваженою, чіткою, логічною та упорядкованою за принципом ієрархії, коли думка послідовно розгортається від головного до другорядного, від абстрактного до конкретного. У висновках, навпаки, має панувати логіка узагальнення: сходження від конкретного до абстрактного, від несуттєвого до найважливішого.

2.3 Обсяг

Рекомендований обсяг кваліфікаційних робіт (включно зі списком літератури та додатками) – від 70 сторінок. Втім, обсяг кваліфікаційної роботи не регламентується ані за кількістю сторінок, ані за кількістю знаків. Основною частиною проєкту вважається текст без списку використаних джерел і додатків, а також діаграм, графіків, схем і рисунків усередині тексту, що повністю займають площу сторінки. Слід пам'ятати, що якість проєкту визначається не кількісними, а якісними характеристиками тексту, що має бути самостійним і змістовним, відповідати сучасному рівню розвитку науки і техніки, супроводжуватися коректними посиланнями на достовірні джерела, містити чітко структуровані, виважені, аргументовані висновки.

РОЗДІЛ 3

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

3.1 Оформлення тексту основної частини проєкту

Кваліфікаційна робота готується державною мовою.

Титульний аркуш оформлюється згідно з *Додатком С*. Якщо у роботі використовуються аббревіатури та скорочення, то їхній перелік надається одразу після титульного аркуша.

Зміст проєкту надається на початку тексту, одразу після титульного аркуша або після списку скорочень (якщо такий є).

Текст роботи має бути набраним на комп'ютері на одному боці стандартного аркуша А4 (210 x 297 мм), кегль 14 пт; міжрядковий інтервал – 1,5 рядки; шрифт Times New Roman, стиль тексту – звичайний, поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Текст основної частини проєкту, крім заголовків, таблиць, графіків, схем і рисунків, повинен бути вирівняний по ширині сторінки. Абзацний відступ – 1,25 см, інтервали між абзацами – 0 пт. Номер сторінки – зверху, у правому кутку.

Кожний розділ, а також усі основні структурні підрозділи роботи (Зміст, Вступ, Висновки, Список використаних джерел і Додатки) повинні починатися з нової сторінки. Назви кожного розділу, а також усіх основних структурних підрозділів проєкту (Зміст, Вступ, Висновки, Список використаних джерел і Додатки) друкуються великими (заголовними, прописними) літерами напівжирним шрифтом і вирівнюються по центру сторінки. Назви підрозділів другого рівня (наприклад, 1.1, 1.2, 1.3 і т. д.) друкуються звичайними (рядковими) літерами напівжирним шрифтом з абзацним відступом і вирівнюються по ширині сторінки. Крапки після назв розділів і підрозділів не ставляться. Назви пунктів третього рівня (якщо такі є, наприклад, 3.3.1, 3.1.2,

3.3.3 і т. д.) друкуються курсивом і розміщуються безпосередньо в тексті (у такому випадку крапки після назв ставляться).

Напівжирний шрифт використовується лише для назв структурних розділів роботи і окремих пунктів у Вступі (а саме: Обґрунтування вибору теми дослідження, Мета і завдання дослідження, Методи дослідження, Наукова новизна отриманих результатів, Апробація (якщо є), Структура та обсяг дослідження). В усіх інших випадках для підзаголовків або акцентування тієї чи іншої думки використовується курсив.

Усі сторінки (у т. ч. додатки) мають бути пронумеровані наверху аркуша (вирівнювання – по правому боку). Не нумерується лише титульний аркуш.

Усі знаки тире (–), лапки («...») і скорочення (у т. ч., так зв., та ін.) в тексті роботи повинні бути уніфікованими. Для нумерації років використовуються такі зразки: у 2012 р., протягом 2015–2018 рр. Століття нумеруються римськими цифрами (XXI ст.), тисячоліття – арабськими (3 тис. до н. е.). Усі назви книг, статей, фільмів, фотографій, творів мистецтва, а також організацій та фірм надаються в лапках (дозволяється виділення їх курсивом).

Усі ініціали в тексті роботи пишуться перед прізвищами (між ініціалами та прізвищами слід робити інтервал): М. Г. Маклуен, Л. Манович, В. Беньямін (на відміну від списку використаних джерел, де ініціали пишуться після прізвищ: Маклуен М. Г., Манович Л., Беньямін В.). При переносі на наступний рядок не слід відривати ініціали від прізвищ. Списки прізвищ у тексті проекту надаються за алфавітом.

Усі нумеровані списки (у т. ч. список використаних джерел) слід друкувати з абзацним відступом і вирівнювати по ширині сторінки.

3.2 Таблиці, графіки, схеми і рисунки

Таблиці, графіки, схеми і рисунки, що наводяться у тексті проекту, вирівнюються по центру сторінки і мають бути пронумерованими. Номер кожної таблиці, схеми, графіка або рисунка повинен відповідати номеру розділу,

а якщо в одному розділі наводяться декілька таблиць, схем, графіків або рисунків, то, наприклад, номери рисунків у розділі 3 мають виглядати таким чином: Рис. 3.1, Рис. 3.2, Рис. 3.3, де перша цифра – номер розділу, а друга цифра після крапки – порядковий номер рисунка даного розділу. Наприкінці роботи бажано надавати перелік усіх таблиць, графіків, схем і рисунків.

3.3 Список використаних джерел

Список використаних джерел оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання (див. Додаток D). З використанням цього стандарту для формування списку літератури у наукових роботах можна ознайомитись за посиланням:

http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliography/style/dstu_8302_2015.pdf

Бібліографічний список слід називати «Список використаних джерел». Називати такий список «Бібліографія», «Список літератури» або «Література» не можна.

Джерела у списку подаються в алфавітному порядку (спочатку кирилицею, потім – латиницею). Якщо у роботі використано джерела, різні за походженням і характером, то слід розподіляти список на декілька підрозділів (залишаючи загальну наскрізну нумерацію). Окремо надаються списки архівних джерел, фільмотеки, аудіотеки, переліки аналізованих телепрограм, сайтів, фотографій тощо (також із збереженням наскрізної нумерації).

У певних випадках можуть використовуватися й інші системи оформлення списку використаних джерел, наприклад, формат американського хімічного товариства, ACS style:

<https://pubs.acs.org/doi/full/10.1021/acsguide.40303>

або формат американської психологічної асоціації, APA style:

<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references>

У разі використання іноземних джерел і літератури їхній бібліографічний опис може подаватися у форматі відповідного іноземного видання.

3.4 Додатки

Якщо додаток один, то слово «ДОДАТОК» пишеться великими літерами, виділяється жирним шрифтом і розташовується по центру сторінки як назва розділу. Далі надається назва додатку (звичайними літерами, жирним шрифтом, вирівнювання по центру сторінки). Якщо додатків два чи більше, то слово «ДОДАТКИ» пишеться великими літерами, виділяється жирним шрифтом і розташовується по центру сторінки як назва розділу, а далі кожний додаток повинен починатися з нової сторінки, мати свій заголовок і номер, що позначається великою латинською літерою (наприклад, Додаток А, Додаток В, Додаток С). Слова «Додаток А», «Додаток В» і т. д. друкуються у правому верхньому куті. У кожного рисунку, у кожній фотографії, діаграмі, схемі, наведених у додатках, мають бути власні максимально конкретизовані підписи і посилання на джерело (наведене у списку використаних джерел) у квадратних дужках, наприклад:

Іл. 3 Ключові напрямки публікацій у телеграмі про Вірменію від 26 травня до 10:00 2 червня 2026. Центр досліджень Детектора медіа за повідомленнями у пропагандистських телеграм-каналах із понад 250 тисячами підписників. Дані надала компанія LetsData [27, с. 34].

Наприкінці бажано надавати перелік усіх додатків.

3.5 Електронні матеріали

Результати виконання емпірико-практичної складової проекту мають бути представлені в електронному варіанті та завантажені у віртуальний архів документації катедри. Бажано, щоб результати виконання емпірико-практичної частини проекту були представлені в аудіовізуальному форматі та напередодні захисту кваліфікаційної роботи вже були виставлені в Інтернеті, у такому разі в

окремому додатку надається посилання на створений авторський медіаконтент. За власним вибором студента/-ки, залежно від обраної ним/-нею теми результатами виконання емпірико-практичної складової проєкту можуть бути відеоролики, графічні ілюстрації, анімаційна графіка, твори фото-, відео-, аудіо-, теле-, радіо-, кіно-, медіамистецтва, подкасти, репродукції постерів, скриншоти інтернет-сайтів, прес-релізи, дизайн-розробки, описи проєктів, мапи, таблиці, схеми, діаграми, мультимедіа-презентації, зразки інструментарію, графіки, малюнки, сценарії тощо. Бажано, щоб тривалість авторських відеоматеріалів була не менш ніж 35 секунд і не більш ніж 15 хвилин. Програма, опис виконання емпірико-практичної частини проєкту та отримані результати мають бути представленими у письмовому вигляді в останньому розділі кваліфікаційної роботи, де повинні міститися посилання на всі електронні матеріали проєкту.

3.6 Анотації

До роботи додаються *Анотації* українською та англійською мовами, або іншою офіційною мовою Європейського Союзу (див. *Додаток Е*). Якщо студент/-ка вивчає німецьку або французьку мову, то замість англійської подається анотація, відповідно, німецькою або французькою мовою. Головна мета анотації – відобразити суть дослідження, представити конкретні результати та висновки, а також окреслити можливі сфери їх застосування. Анотація повинна бути стислою й інформативною (обсяг: від 450 до 500 слів).

В анотації зазначаються:

- мета роботи,
- об'єкт і предмет дослідження,
- методи проведення дослідження,
- теоретична та емпірична основа роботи,
- отримані результати та їхня новизна,
- загальні висновки,

- структура і обсяг роботи, кількість додатків (відеоматеріалів, таблиць, ілюстрацій тощо);
- ключові слова дослідження (5–15 найбільш важливих слів і словосполучень, які є визначальними для розкриття суті роботи, розташованих за алфавітом; власні імена, прізвища, географічні назви не вказуються). Ключові слова (або словосполучення) наводяться в називному відмінку через коми.

У цілому, кваліфікаційна робота є регламентованою за суто формальними ознаками, але не за змістом, що має бути неординарним. В інноваційному магістерському проєкті студенти/-ки покликані продемонструвати широку ерудицію та творчі навички; здатність критично осмислювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, оцінювати її переваги і недоліки; вміння нестандартно мислити, знаходити власні рішення, застосовувати знання про новітні тенденції з досліджуваної проблеми та методи її емпіричного вимірювання, висувати нові наукові ідеї та самостійно здійснювати практичні авторські медіапроєкти. Однак не слід забувати, що при формулюванні навіть найсміливіших думок, нетривіальних концепцій і незвичних інтерпретацій необхідно уникати порожньої риторики, марнослів'я і публіцистичного стилю: для викладу матеріалу кваліфікаційної роботи характерні логічність, послідовність, наукова мова, аргументованість суджень, точність наведених даних і посилань на джерела.

РОЗДІЛ 4

ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

4.1 Загальні положення

При написанні кваліфікаційної роботи студент/-ка повинен/-на чітко розмежовувати свою і чужу думку, відділяти авторські судження від висловлювань інших науковців. Студент/-ка має посилається на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми і вирішуються питання, вивченню яких присвячений інноваційний магістерський проєкт. Такі посилання дають змогу відшукати першоджерела і перевірити достовірність відомостей про їхнє цитування. Приклади бібліографічного опису джерел наведені у *Додатку D*.

Для підтвердження власних аргументів через звернення до авторитетного джерела або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору обов'язково слід наводити посилання. При використанні у проєкті цитат, статистичних даних, таблиць, ілюстрацій тощо посилання на першоджерела є обов'язковими. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором/-кою.

У проєкті необхідно посилається на суто наукові джерела: монографії, фахові статті, докторські та кандидатські дисертації, тези доповідей науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо. Небажано посилається на підручники та навчальні посібники, популярні видання і публіцистичні твори, матеріали анонімних авторів, розташовані в мережі Інтернет, статті з Вікіпедії, пости в соціальних мережах (за виключенням ситуацій, коли останні виступають предметом дослідження).

Посилатися слід тільки на останні видання, якщо та чи інша книга витримала кілька видань. Більш ранні видання доцільно використовувати тільки в тих випадках, коли в них міститься важливий для аналізу матеріал, не включений у більш пізні видання. Дотримуватися посилань на найновіші видання важливо і при використанні законодавчих матеріалів, нормативно-правових документів, статистичних даних, результатів досліджень (медіатеоретичних, журналістичних, філософсько-культурологічних, мистецтвознавчих, історичних, соціологічних, психологічних, політологічних, маркетингових тощо). Якщо джерело, на яке посилається студент/-ка, існує у двох версіях (паперовій та електронній), то у списку необхідно наводити бібліографічний опис джерела, надрукованого у паперовому вигляді. На інтернет-джерела у кваліфікаційній роботі можна посилатися лише в тих випадках, коли паперової версії даного видання не існує.

Необхідно точно вказувати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць із монографій, оглядових статей, інших джерел, на які є посилання в кваліфікаційній роботі. Надавати посилання на джерела без зазначення номера сторінки дозволяється у трьох випадках: 1) якщо джерело, на яке надається посилання, існує виключно в електронній версії; 2) якщо посилання надається на аудіовізуальне джерело або досліджуваний сайт; 3) якщо студент/-ка не цитує тієї чи іншої конкретної думки науковця, а посилається на його книгу або концепцію в цілому.

4.2 Вимоги до цитування

Щодо цитування у тексті проєкту висуваються такі вимоги:

- текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими

авторами/*-ками*, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

- цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора/*-ки*. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, в середині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;
- при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок і концепцій інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його концепцій і давати відповідні посилання на джерело.

Слід уникати надто розгорнутих цитат. Великі за обсягом цитати (довжиною більш ніж 24 слова) рекомендується розділяти на окремі блоки, перемежати авторською думкою або замінювати переказами цитованої думки власними словами.

4.3 Вимоги до посилання на джерело

На всі джерела, наведені у списку використаних джерел, необхідні посилання у тексті проєкту. Слід звернути увагу на те, щоб перед наведеною цитатою було обов'язково вказано, кому саме належить цитована думка, причому до імені та прізвища науковця бажано додавати уточнення, на кшталт «британський антрополог», «німецький медіатеоретик», «американський дослідник цифрової історії (digital history)», «професор Гарвардського університету», «директор Інституту медіа і комунікацій» тощо. Завершувати абзац посиланням на цитоване джерело небажано. Після наведеної цитати слід представити авторську інтерпретацію наведеної думки, чітко відрефлексувати її,

надати їй власну оцінку і зробити логічний міст-перехід до наступного фрагменту тексту.

Посилання на джерело в тексті надається в квадратних дужках, при чому крапка ставиться не до, а після дужок.

Приклади

а) цитата в тексті

Складно не погодитись з думкою професора Манчестерського університету Джерома Гру, який стверджує: «...незважаючи на пріоритетне значення змісту комунікацій, ні в якому разі не можна ігнорувати медіакомунікаційні канали передачі інформації» [6, с. 15], що в контексті канадсько-американської традиції медіадосліджень, що сягають корінням до знаменитого афоризму М. Г. Маклуена «The Medium is the Message», є майже очевидною спекулятивною імплікацією.

б) цитата наприкінці речення

Одним із ключових понять нашого проєкту є маніпуляція, під якою, слідом за дослідницею комунікативних технологій Є. Горіною, ми розуміємо «вид психологічного впливу, що має на меті приховано змінити думки, установки, поведінку адресата в інтересах маніпулятора» [11, с. 43].

в) пригадування про джерело

Саме на цій ідеї трансверсального парадоксу свідомості ще у 1970-х рр. акцентували увагу французькі філософи Ж. Дельоз і Ф. Гваттарі у своїх роздумах про ризоматичність культури [24], і це дає право й сьогодні, майже через півстоліття, все ще сподіватися на те, що тріумфальний хід ідей

нелінійного наративу в медіаландшафті (пост)сучасності аж ніяк не є апокаліптичною ілюзією.

Якщо цитата наводиться з вітчизняного джерела, то посилання на нього має вигляд [45, с. 31], якщо цитата наводиться з англomовного або франкомовного джерела, то посилання на нього має вигляд [45, р. 31], якщо текст оригіналу джерела написаний німецькою, чеською або польською мовами, то посилання на джерело має вигляд [45, s. 31].

Приклад цитування з вторинного джерела:

«Проф. Дмитро Багалій свідчить, що Василь Назарович Каразін завжди вважав і називав себе українцем» [цит. за: 45, с. 12].

Якщо цитати наводяться в авторському перекладі, то в тому місці тексту проєкту, де така цитата надається вперше, робиться виноска вниз сторінки, що містить таке уточнення: «Тут і далі всі цитати з іншомовних джерел надаються в авторському перекладі». Якщо цитати з іншомовних джерел у тексті проєкту надаються не в авторському перекладі, то в списку використаних джерел у бібліографічному описі відповідного джерела вказується, з якої мови зроблено переклад, надаються ініціали та прізвище перекладача.

Посилання на ілюстрації в тексті проєкту вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: (рис. 1.2).

На всі таблиці кваліфікаційного магістерського проєкту повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад: (табл. 1.2). У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації слід вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: (див. табл. 2.3).

Посилання на матеріали, що містяться у додатках, слід надавати таким чином: (див. *додаток А*).

Кожна таблиця повинна мати свою назву, що наводиться над таблицею, і містити або посилання на джерело, за допомогою якого ця таблиця складена, або вказівку на те, що у цій таблиці використані матеріали авторського

дослідження. Те ж саме стосується діаграм, схем і графіків. Крапки після назв таблиць, графіків, схем, рисунків не ставляться.

Приклади

Таблиця 2.3

Компаративний аналіз творів сучасного аудіовізуального мистецтва
за даними С. Бак-Морс [27, с. 32–35]

Графік 3.4

Аналіз відвідувань сайту mediatopos.org (2022–2023)
за матеріалами авторського дослідження

Кожний рисунок у тексті проєкту повинен мати свою назву, що наводиться під рисунком, і містити або посилання на джерело або вказівку на те, що цей рисунок є авторським.

Приклади

Рис. 2.3 Кадр із фільму «Меланхолія», реж. Ларс фон Трієр
(2011) [45, р. 24]

Рис. 3.1 Скриншот авторського арт-проєкту «Кімната 42»

У ситуації, коли всередині наведеної цитати зустрічається ще одна цитата, змінюється тип лапок.

Приклад

Згідно з твердженням австрійського дослідника медіамистецтва О. Грау, імерсивні арт-практики сьогодні створюють «новий тип перцепції, що можна умовно назвати “симулятивною індукцією”» [27, с. 243].

Не дозволяється ставити посилання на джерело наприкінці абзаців, якщо зі змісту самого тексту абзацу не зрозуміло, на якого саме автора та/або на яке джерело надано посилання, де починається і де завершується запозичена думка: межа між авторським і чужим текстом має бути чітко означена, для чого бажано використовувати словосполучення на кшталт «Згідно з дослідженням французького медіатеоретика Р. Дебре», «На думку американської дослідниці», «Автори цієї праці стверджують, що».

У цілому, точність і коректність цитування є маркером оволодіння правилами наукового етикету, показником професіоналізму дослідника/-ці та важливим критерієм, за яким виносяться рішення щодо оцінки інноваційного магістерського проєкту й присвоєння здобувачу/-ці кваліфікації магістра.

РОЗДІЛ 5

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ПЛАГІАТ І АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

5.1 Використання ШІ під час підготовки кваліфікаційної роботи

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна визнає штучний інтелект (ШІ) важливим інструментом сучасної освітньої та наукової діяльності. Використання систем штучного інтелекту під час підготовки кваліфікаційної роботи дозволяється за умови дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості, відповідальності та критичного оцінювання отриманих результатів.

ШІ може використовуватися як допоміжний інструмент для виконання окремих дослідницьких, інформаційно-аналітичних і технічних завдань. Водночас відповідальність за зміст, достовірність, наукову коректність, якість і оригінальність кваліфікаційної роботи повністю покладається на здобувача освіти. Системи штучного інтелекту не можуть вважатися авторами або співавторами кваліфікаційної роботи.

Під час підготовки кваліфікаційного магістерського проєкту дозволено використання ШІ для таких видів роботи:

- пошук і попередня систематизація інформації за темою дослідження;
- формування орієнтовного плану роботи або структури окремих розділів;
- пошук наукової літератури та складання попередніх бібліографічних списків (за умови обов'язкової перевірки кожного джерела);
- реферування наукових публікацій і виокремлення ключових ідей;
- переклад іншомовних наукових текстів;
- стилістичне, граматичне та мовне редагування власного тексту;
- аналіз логіки викладу, пошук суперечностей або слабких місць в аргументації;
- допомога в обробці даних, створенні таблиць, схем, графіків та інших візуалізацій;

- технічне оформлення роботи відповідно до встановлених вимог.

Таке використання відповідає моделі «ШІ як асистент», за якої штучний інтелект допомагає авторові виконувати окремі завдання, але не замінює його самостійну інтелектуальну діяльність.

Порушеннями академічної доброчесності і недопустимими формами використання штучного інтелекту при підготовці кваліфікаційних робіт вважаються такі дії:

- подання як власного тексту, повністю або переважно згенерованого системами ШІ;
- використання згенерованих ШІ фрагментів без відповідного декларування;
- автоматичне створення ШІ розділів кваліфікаційної роботи (вступу, теоретичних розділів, висновків тощо) з подальшим поданням їх як результату власного дослідження;
- вигадкування або використання неперевірених джерел, посилань, цитат, статистичних даних чи фактів, запропонованих ШІ;
- генерація результатів дослідження, емпіричних даних, інтерпретацій або висновків без проведення реального наукового аналізу.

Кваліфікаційна робота повинна відображати особистий внесок здобувача, його здатність до самостійного наукового пошуку, аналізу джерел, формулювання аргументів та висновків. Тому повністю або переважно згенерований ШІ текст не може розглядатися як результат самостійної академічної праці.

Будь-яке використання ШІ під час підготовки кваліфікаційної роботи має бути відкритим і задекларованим. Студент повинен повідомити про застосування відповідних інструментів, зазначивши назву використаного сервісу або моделі ШІ, мету його використання, характер виконаних за допомогою ШІ завдань, обсяг залучення ШІ до підготовки роботи.

Інформація про використання ШІ може бути подана в окремому підрозділі вступу, примітці, додатку або декларації академічної доброчесності

відповідно до вимог катедри. Незадеклароване використання ШІ розглядається як порушення академічної доброчесності та може кваліфікуватися як академічний плагіат або фабрикація.

Під час використання систем штучного інтелекту необхідно враховувати можливість так званих «галюцинацій» ШІ – генерації недостовірної, вигаданої або помилкової інформації. Тому всі факти, статистичні дані, цитати, бібліографічні посилання та інші відомості, отримані за допомогою ШІ, підлягають обов’язковій перевірці за першоджерелами.

Рекомендується також зберігати історію запитів (промптів) та отриманих відповідей до завершення процедури захисту кваліфікаційної роботи. За потреби це може слугувати підтвердженням самостійності виконання дослідження та коректності використання інструментів штучного інтелекту.

У цілому, ШІ при підготовці кваліфікаційної роботи може використовуватися як асистент (допомога у пошуку інформації, її аналізі, структуризації, а також у редагуванні та технічному оформленні роботи). Однак підміна власного дослідження згенерованим текстом є неприпустимим і вважається академічною недоброчесністю.

5.2 Академічний плагіат та інші порушення доброчесності під час підготовки кваліфікаційної роботи

Однією з основних вимог до кваліфікаційної роботи є її академічна доброчесність. Згідно зі статтею 42 Закону України «Про освіту», академічний плагіат є формою порушення академічної доброчесності та полягає в оприлюдненні (повністю або частково) чужих результатів наукової чи творчої діяльності як власних або у відтворенні опублікованих текстів інших авторів без належного посилання на джерело.

Кваліфікаційна робота повинна бути результатом самостійної дослідницької діяльності здобувача освіти. Використання наукових праць, монографій, статей, підручників, матеріалів мережі Інтернет та інших джерел є

необхідною складовою академічного дослідження, проте будь-яке запозичення має супроводжуватися належним бібліографічним посиланням.

Під час підготовки кваліфікаційної роботи неприпустимими є такі прояви академічного плагіату:

- дослівне копіювання фрагментів чужих текстів без зазначення джерела;
- використання цитат без лапок або без належного посилання на автора;
- перефразування тексту іншого автора зі збереженням його змісту без посилання на джерело;
- використання чужих наукових ідей, концепцій, висновків, методик або результатів досліджень без належного посилання;
- використання таблиць, схем, графіків, фотографій, ілюстрацій чи інших візуальних матеріалів без зазначення джерела їх походження;
- подання чужих емпіричних даних, результатів опитувань, експериментів або спостережень як власних;
- використання матеріалів, створених іншими особами, під власним ім'ям.

Окремою формою порушення академічної доброчесності є самоплагіат – повторне використання власних раніше опублікованих або поданих для оцінювання текстів, результатів досліджень чи інших матеріалів без належного посилання на попередню роботу. Під час підготовки кваліфікаційної роботи не допускається подання частин курсових робіт, рефератів, есе, тез доповідей або інших раніше оцінених робіт як нового самостійного дослідження без відповідного зазначення; повторне використання значних фрагментів власних попередніх текстів без посилання на першоджерело; повторне подання раніше виконаної роботи як результату виконання нової освітньої програми або освітнього компонента.

Порушення академічної доброчесності не обмежуються лише плагіатом. Під час виконання кваліфікаційної роботи неприпустимими також є:

- фабрикація – вигадкування фактів, статистичних даних, результатів досліджень, джерел інформації або інших відомостей, які насправді не існують;

- фальсифікація – свідоме спотворення або вибіркове подання даних, результатів дослідження чи методик з метою отримання бажаних висновків;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої або наукової діяльності, зокрема приховування справжнього авторства тексту чи джерел його походження.

Для запобігання порушенням академічної доброчесності здобувачеві освіти рекомендується вести систематичний облік використаних джерел із початку роботи над дослідженням; ретельно оформлювати цитати та бібліографічні посилання відповідно до встановлених вимог; чітко відокремлювати власні висновки від запозичених положень; перевіряти всі фактичні дані, статистичну інформацію та цитати за першоджерелами; у разі використання матеріалів, створених за допомогою систем штучного інтелекту, дотримуватися вимог щодо їх декларування та перевірки достовірності.

Загалом, кваліфікаційна робота, подана до захисту, повинна демонструвати не лише рівень фахової підготовки здобувача освіти, але й його здатність дотримуватися принципів академічної культури, відповідального наукового пошуку та академічної доброчесності.

5.3 Подання проєкту на катедру для перевірки на використання ШІ і наявність плагіату

За три тижні до захисту здобувачі/-ки надають на катедру тексти кваліфікаційної роботи задля отримання допуску до перевірки на академічну доброчесність. *Порядок* проведення перевірки інноваційних магістерських проєктів на наявність запозичень з інших документів, текстів, присутніх у базах ХНУ імені В. Н. Каразіна, базах інших закладів вищої освіти та в Інтернеті, визначає процедуру проведення перевірки текстів із використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl). Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності тексту кваліфікаційної роботи до текстів документів, що містяться в

базах даних і в Інтернеті. Проекти, для яких виявлено значний відсоток подібності, можуть бути кваліфіковані як такі, що містять плагіат.

Рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною системою, приймає кафедра медіакомунікацій. Перевірку на можливу наявність у тексті кваліфікаційних робіт чужих опублікованих текстів без належного посилання на авторів здійснює відповідальний/-на за перевірку Системний/-а Оператор/-ка.

Студент/-ка, який/-а здобуває ступінь магістра, не пізніше ніж за п'ять днів до дати проведення попереднього захисту повинен/-а подати на кафедру текст кваліфікаційної роботи у друкованому вигляді, її електронний варіант у форматі *.doc, *.docx, *.rtf або *.pdf і подати *Заяву* на ім'я ректора/-ки за формою, наведеною в *Додатку F*.

Перед початком перевірки проекту на можливу наявність у тексті роботи чужих опублікованих результатів без належного посилання на авторів/-ок Системний/-на Оператор/-ка здійснює контроль ідентичності її друкованої та електронної версій, для чого розміщує надану для аналізу електронну версію роботи на сайті антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com, отримує від системи визначені випадковим чином номери трьох сторінок проекту, що мають бути перевірені, та виконує порівняння отриманих сторінок електронної та друкованої версії проекту за етапами:

- порівняння першого рядка першого абзацу,
- порівняння першого рядка другого абзацу,
- порівняння останнього рядка сторінки.

У разі невідповідності між друкованою та електронною версіями проекту студенту/-ці дається два робочих дні на його виправлення і подачу на кафедру оновлених версій. Якщо студент/-ка із поважної причини не встиг/-ла надати оновлений варіант проекту до кінця цього терміну, що підтверджується відповідними документами, то завідувач/-ка кафедри може встановити іншу дату перевірки тексту та попереднього захисту кваліфікаційної роботи, а ректор/-ка університету, за поданням директора/-ки ННІ соціології та

медіакомунікацій – встановити іншу дату захисту інноваційного магістерського проєкту (але в межах строку повноважень діючої Екзаменаційної комісії). Якщо студент/-ка не встиг/-ла надати оновлений варіант роботи до кінця цього терміну без поважних причин, то його/-її робота до захисту не допускається, що фіксується в протоколі засідання катедри. Здобувач/-ка, кваліфікаційна робота якого/-ї не була допущена до захисту, відраховується з університету як такий/-ка, який/-ка не виконав/-ла навчальний план.

5.4 Звіт подібності

У разі відповідності друкованої та електронної версій роботи Системний/-а Оператор/-ка проводить перевірку її електронної версії на можливу наявність у тексті кваліфікаційних робіт чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів/-ок. За результатами перевірки роботи антиплагіатною інтернет-системою Strikeplagiarism.com Системний/-а Оператор/-ка отримує *Звіт подібності*, що містить інформацію, яка вказує на ймовірність неправомірних запозичень з інших джерел й інші характеристики, а саме:

- *Коефіцієнт Подібності № 1* – показник (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних й Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонійменше п'ять слів (довідково: у більшості мов загальновикористаними є фрази з п'яти і більше слів; перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 1 не є ознакою наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту кваліфікаційної роботи).

- *Коефіцієнт Подібності № 2* – показник (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонійменше 25 слів (довідково: перевищення встановленого значення Коефіцієнту Подібності № 2 не є ознакою

наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту кваліфікаційної роботи).

- Сигнал «Тривога!» з'являється, якщо є вірогідність прихованого запозичення. Це повідомлення, що вказує на наявність у тексті знаків одного алфавіту, заміненіх схожими знаками іншого алфавіту. Сигнал «Тривога!» привертає увагу Системного/-ї Оператора/-ки до можливої необґрунтованості використання зазначених символів, тобто на можливу спробу сфальсифікувати результат перевірки з метою збільшення показників оригінальності тексту.

При перевищенні допустимих значень Коефіцієнтів Подібності, а також при сигналі «Тривога!» кваліфікаційна робота підлягає перевірці фахівцем/-чинєю з даної тематики.

Затверджені Вченою радою Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій *показники оригінальності* за Коефіцієнтом Подібності № 1 становлять:

- не більше 20% – оригінальний проєкт (позитивний висновок),
- від 21% до 50% – задовільно оригінальний проєкт,
- більше 50% – умовно оригінальний проєкт.

Якщо в Звіті Подібності Коефіцієнт Подібності № 2 перевищує 5% або наявний сигнал «Тривога!», то проєкт вважається умовно оригінальним (при будь-якому значенні Коефіцієнту Подібності № 1) і підлягає перевірці.

5.5 Протокол контролю оригінальності

На підставі Звіту Подібності Системний/-на Оператор/-ка готує Протокол контролю оригінальності кваліфікаційної роботи (див. *Додаток G*). При отриманні позитивного висновку про відсутність неправомірних запозичень у тексті (проєкт визнаний оригінальним), Протокол надається завідувачу/-ці катедри для проведення попереднього захисту кваліфікаційної роботи. Якщо за результатами перевірки проєкт оцінюється як задовільно оригінальний або умовно оригінальний, то Системний/-а Оператор/-ка протягом двох наступних

робочих днів готує повний Звіт Подібності, що направляється науковому/-ій керівнику/-ці та завідувачеві/-ці катедри. Якщо магістерський проєкт класифікований як задовільно оригінальний, то в його тексті перевіряються наявність та правильне оформлення цитувань та посилань на першоджерела.

5.6 Висновок щодо можливості попереднього захисту

Висновок щодо можливості попереднього захисту *задовільно оригінального* проєкту приймають завідувач/-ка катедри разом із науковим/-ою керівником/-цею проєкту протягом трьох робочих днів із моменту отримання Звіту Подібності. Висновок оформлюється у двох екземплярах. Один екземпляр Висновку видається студенту/-ці, другий залишається в документах катедри.

Якщо прийнято рішення про неможливість допустити задовільно оригінальну кваліфікаційну роботу до попереднього захисту, студент/-ка має право протягом трьох робочих днів подати на катедру доопрацьований текст інноваційного магістерського проєкту. Після належного оформлення проводиться його попередній захист.

Якщо проєкт визнаний умовно оригінальним, то члени/-кині катедри разом із науковим/-ою керівником/-цею роботи мають проаналізувати:

- наявність у проєкті великих фрагментів тексту, що ідентифіковані системою як подібні;
- наявність детальної подібності проєкту та джерела (джерел), розташованого/-их у мережі Інтернет і/або базах даних,
- можливість кваліфікувати особливості викладу тексту проєкту як механічне переписування вже існуючого документа.

Висновок катедри щодо можливості захисту умовно оригінального проєкту має бути зроблений протягом двох робочих днів із моменту отримання Звіту Подібності. Висновок катедри оформлюється у двох екземплярах відповідно до форми, наведеної у Додатку Н. Один екземпляр Висновку видається студенту/-ці, другий залишається у документах катедри.

Якщо прийнято рішення *про неможливість допустити до попереднього захисту умовно оригінальний* проєкт, студенту/-ці дається п'ять робочих днів на корегування тексту. Після отримання Системним/-ою Оператором/-кою оновленого варіанту тексту проєкту проводиться його повторна перевірка. Якщо за результатами повторної перевірки проєкт оцінюється як умовно оригінальний або неоригінальний, то цей проєкт не допускається до захисту в Екзаменаційній комісії та не завантажується до бази даних системи. Висновок катедри про це повинен бути наданий студенту/-ці протягом двох робочих днів. Директору/-ці Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій подається витяг із протоколу засідання катедри про недопуск проєкту до захисту. Студент/-ка підлягає відраховуванню з університету як такий/-а, що не виконав/-ла навчальний план.

Після проведення попереднього захисту електронні версії всіх кваліфікаційних робіт, допущених до захисту, надаються Адміністратору/-ці антиплагіатної системи. Системний/-а Оператор/-ка протягом двох днів після допуску проєктів до захисту проводить їхнє завантаження до бази даних системи Strikeplagiarism.com. Адміністратор/-ка антиплагіатної системи вибірково перевіряє надані проєкти на наявність запозичень та звіряє Звіти Подібності, що були отримані ним особисто зі Звітами, отриманими Системним/-ою Оператором/-кою.

Перевірка кваліфікаційних робіт студентів/-ок на наявність запозичень з інших документів із використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com для учасників/-ць освітнього процесу є безкоштовною.

Загалом, саме академічна чесність визначає в наш час можливість сталого розвитку університетської освіти, стаючи своєрідним імперативом її подальшого вдосконалення. Перевірка кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших текстів є важливим кроком на шляху формування культури академічної доброчесності.

РОЗДІЛ 6

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

6.1 Допуск до попереднього захисту

Після перевірки на академічну доброчесність студенти/-ки не мають права змінювати текст кваліфікаційних робіт (крім випадку, описаного вище, коли катедрою прийнято рішення про неможливість допустити до попереднього захисту умовно оригінальний проєкт і студенту/-ці дається п'ять робочих днів на коригування тексту, після чого виправлена версія проєкту проходить повторну перевірку).

Ті здобувачі/-ки, які за результатами перевірки проєктів на академічну доброчесність отримали допуск до попереднього захисту, починають працювати над підготовкою до передзахисту, що передбачає розробку таких матеріалів:

- *Анотації* до кваліфікаційної роботи українською та англійською мовами, або іншою офіційною мовою Європейського Союзу (див. Додаток Е).
- *Наукова стаття* за темою проєкту, написання якої допомагає студенту/-ці узагальнити та більш чітко структурувати результати проведеного дослідження.
- *Тези доповіді* за темою проєкту.
- *Мультимедійна презентація* або інші відеоматеріали за темою проєкту (відеосюжет, анімаційний ролик та ін.), що слугуватимуть супроводом усної доповіді студента/-ки на попередньому захисті.
- *Відеовізитівка та/або відеоконцепт* (відеовізитівка є творчим автопортретом студента/-ки у форматі відео тривалістю не більше 1 хвилини зі скриншотами, фрагментами текстів, фото-, аудіо-, відеоробіт, виконаних у якості учбових завдань під час теоретичного навчання в магістратурі та в ході виробничої практики; відеоконцепт є візуалізацією головної ідеї інноваційного магістерського проєкту; можливо в одному відео поєднати обидва ці формати). З

перегляду відеовізитівки та/або відеоконцепту розпочинається усна доповідь студента/-ки під час попереднього захисту проєкту.

Допуск до попереднього захисту проєкту, що успішно пройшов перевірку на академічну доброчесність, отримують тільки ті здобувачі/-ки, які вчасно надали на катедру всі зазначені матеріали для захисту, електронні версії яких повинні бути завантажені студентом/-кою у віртуальний архів документації катедри на гугл-диску. У випадку відсутності цих електронних документів студент/-ка до попереднього захисту не допускається.

6.2 Попередній захист у форматі медіасимпозіуму

Попередній захист кваліфікаційних робіт на кафедрі медіакомунікацій проводиться у форматі *науково-практичного Каразінського медіасимпозіуму* «Media Studies: Міждисциплінарні дослідження медіа». На медіасимпозіум запрошуються викладачі/-ки катедри, аспіранти/-ки, студенти/-ки, гості. Під час медіасимпозіуму здобувачі/-ки виступають з короткими усними доповідями та мультимедійними презентаціями (регламент 3–5 хвилин), відповідають на питання присутніх під час дискусії.

Успішна доповідь студента/-ки за темою проєкту на Каразінському медіасимпозіумі за умови позитивних результатів перевірки тексту на академічну доброчесність та вчасне надання всіх вищезазначених електронних матеріалів на катедру вважається необхідною та достатньою умовою для отримання студентом/-кою допуску до захисту.

6.3 Надання роботи на катедру

Після отримання студентом/-кою допуску до захисту кваліфікаційна робота надається на катедру у паперовій версії. Текст проєкту друкується в одному примірнику і має бути переплетеним. Проєкти приймаються виключно у твердій палітурці, гнучкі палітурки та переплети на пружинках неприпустимі.

Документи повинні бути переплетені в такій послідовності:

- *Титульний аркуш (див. Додаток С).*
- *Завдання (див. Додаток В).*
- *Анотації українською та англійською мовами (див. Додаток Е).*
- *Текст проєкту.*

Сторінки із завданням і анотаціями НЕ нумеруються. Окремо додаються документи для захисту (*Подання* Голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи, *Протокол* результатів перевірки на плагіат, *Рецензія* зовнішнього експерта/-ки), що в роботу не підшиваються, а, як правило, вкладаються у прозорий файл.

На титульному аркуші та на останній сторінці Висновків (перед Списком використаних джерел) ставиться *підпис автора/-ки*. Після цього кваліфікаційна робота здається науковому керівнику/-ці для написання *Висновку* (що є не окремим документом, а складовою *Подання* Голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи) і зовнішньому експерту/-ці для одержання *Рецензії*. Далі проєкт здають на катедру.

Необхідний для захисту комплект документів складають:

- *Кваліфікаційна робота (інноваційний магістерський проєкт)*, роздрукована в одному примірнику, у твердій палітурці;
- *Протокол* результату перевірки роботи на наявність запозичень з інших документів (див. Додаток G);
- *Подання Голові екзаменаційної комісії щодо захисту* кваліфікаційної роботи за підписами директора/-ки Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій, завідувача/-ки катедри і наукового керівника/-ці (див. Додаток I);
- *Рецензія зовнішнього експерта/-ки.*

Усі ці документи надаються у паперовому вигляді. Зовнішня рецензія повинна містити «мокру» печатку наукового закладу або закладу вищої освіти, в якому працює рецензент/-ка, і підпис рецензента/-ки, завірений канцелярією цього наукового або навчального закладу. Рецензент/-ка повинен/-а мати

ступінь не нижче, ніж ступінь кандидата наук (доктора філософії) за спеціальністю, близькою до теми кваліфікаційної роботи студента/-ки. Усі необхідні для захисту документи надаються на катедру заздалегідь, не пізніше ніж за три дні до початку захисту.

Для успішного захисту проєкту студентам/-кам рекомендується в останній тиждень перед захистом отримати додаткові консультації наукового керівника/-ці і консультантів/-ок щодо доопрацювання змісту і структури усної доповіді, мультимедійної презентації, додаткових відеоматеріалів із урахуванням результатів попереднього захисту.

6.4 Процедура захисту

Захист проводиться Екзаменаційною комісією (ЕК) на відкритому засіданні. На засідання запрошуються Голова і члени ЕК, директор/-ка Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій, науковий/-а керівник/-ця, консультанти/-ки, рецензенти/-ки, викладачі/-ки катедри, аспіранти/-ки, студенти/-ки.

Порядок захисту передбачає, як правило, такі елементи:

- Презентація студентської відеовізитівки та/або відеоконцепту: творчого автопортрету здобувача/-ки (до 1 хв.)
- повідомлення студент/-ки про зміст і основні результати проєкту із використанням мультимедійної презентації (7–8 хв.);
- презентація матеріалів авторського практичного медіапроєкту (за наявністю, регламент 1–2 хв.)
- питання членів ЕК, присутніх до автора/-ки та відповіді на них;
- виступ наукового керівника/-ці та консультантів/-ок;
- виступ рецензента/-ки;
- відповідь студента/-ки на зауваження до роботи та/або виступи з боку наукового керівника/-ці, консультантів/-ок і рецензента/-ок (за необхідністю);

- виступи присутніх на захисті;
- заключне слово студента/-ки (до 1 хв.).

Захист однієї кваліфікаційної роботи триває не більше ніж 30 хвилин. Здобувач/-ка повинен/-на продумати логіку та сценарій свого виступу, розробити мультимедійну презентацію з обґрунтуванням актуальності, визначенням мети, завдань, об'єкта, предмета, методів, теоретичної та емпіричної основи, структури дослідження, викладенням стислого змісту проекту і висновків. Необхідно підготувати до захисту візуальні презентації результатів емпірико-практичної частини проекту: відео, аудіо, ілюстрації, схеми, діаграми тощо. Студентам/-кам слід бути готовим до дискусії, володіти категоріальним апаратом, знати основний зміст робіт, що наводяться у списку використаних джерел, бути впевненими в своїх знаннях, надавати переконливі відповіді на питання з посиланням на праці дослідників/-ць і практичні кейси, дотримуватися етичних правил під час дискусії з виступаючими.

У цілому, захист кваліфікаційних робіт на кафедрі медіакомунікацій зазвичай відбувається в теплій доброзичливій атмосфері. Правила захисту є демократичними, а сам захист – прозорим. Право ставити питання мають не тільки члени/-кині Екзаменаційної комісії, але й всі присутні. Обов'язково проводиться відеозапис і, як правило, стрим-трансляція захисту. Деякі захисти (за бажанням здобувачів/-ок) відбуваються англійською мовою. Захист інноваційних магістерських проєктів супроводжується яскравими презентаціями, переглядом створених студентами/-ками відеосюжетів, творів аудіовізуального мистецтва і перетворюється на справжнє свято – кульмінаційний момент навчання в магістратурі.

РОЗДІЛ 7

ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТУ

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється Екзаменаційною комісією (ЕК) на закритому засіданні, під час якого кожний/-а член/-киня комісії виставляє оцінку й аргументує її, після чого приймається колегіальне рішення. Попередня оцінка виставляється як середньоарифметичне значення оцінок членів/-кинь ЕК, а остаточне рішення про оцінку приймається відкритим голосуванням членів/-кинь ЕК більшістю голосів. Захист проєкту оцінюється за низкою чітко визначених критеріїв (табл. 7.1) на основі змісту його письмової частини, а також усної доповіді здобувача/-ки та його/-її відповідей на запитання членів Екзаменаційної комісії.

Таблиця 7

Критерії оцінювання

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна оцінка (в балах)
Зміст письмової частини проєкту		60
1	Актуальність теми, оригінальність концепції дослідження, нетривіальність авторської ідеї, креативність, концептуальність задуму	10
2	Коректність та чіткість формулювань мети, завдань, об'єкта, предмета, методів, теоретичної та емпіричної основи, наукової новизни та практичного значення дослідження; повнота, логічність та послідовність структури дослідження	10
3	Самостійність інтерпретації концепцій дослідників, на праці яких спирається автор/-ка проєкту, ерудиція, знання теоретичного матеріалу (з точними посиланнями на праці теоретиків, конкретні концепції), вміння його аналізувати, виділяти причинно-наслідкові зв'язки	10

4	Доскональне знання емпіричної бази дослідження, практичних кейсів, самостійність та якість виконання емпіричного дослідження та/або авторського медіапроєкту	10
5	Аргументованість, змістовність та структурованість висновків	10
6	Дотримання правил оформлення тексту і списку використаних джерел (відповідність оформлення вимогам стандарту ДСТУ 3008-2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» та ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»), грамотність, охайність	10
Усний захист-презентація		40
1	Володіння науковим лексиконом	10
2	Риторична компетентність	10
3	Вміле використання прийомів ведення академічної дискусії, аргументованість відповідей на питання	10
4	Естетика презентації	10
	УСЬОГО	100

Оцінювання захисту кваліфікаційного магістерського проєкту здійснюється Екзаменаційною комісією за стобальною та чотирирівневою шкалами (див. табл. 7.2). Максимальна оцінка, яку може отримати студент/-ка за результатами захисту кваліфікаційної роботи, – 100 балів (з них за зміст письмової частини проєкту – 60 балів, за усний захист-презентацію – 40 балів). Після цього отримана оцінка конвертується за чотирирівневою шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Схема оцінювання

Сума балів за кваліфікаційну роботу (інноваційний магістерський проєкт)	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

ЕК разом із катедрою вирішує питання про рекомендацію проєкту для публікації, до участі в конкурсі проєктів, вступу здобувача/-ки освіти до аспірантури тощо. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо захист інноваційного магістерського проєкту визнається ЕК незадовільним або здобувач/-ка не захистив/-ла кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою без поважних причин, то при відповідній доробці роботи здобувач/-ка допускається до повторного захисту протягом трьох років після відрахування з університету. У такому випадку здобувачу/-ці вищої освіти видається довідка про те, що він/-вона прослухав/-ла курс в університеті за визначений термін; вказуються дисципліни, з яких він/-вона склав/-ла іспити, але права на одержання диплому здобувач/-ка позбавляється.

У цілому, під час захисту здобувач/-ка освіти має продемонструвати ерудицію, знання теорій та концепцій за спеціальністю, володіння науковим лексиконом і апаратом критичного мислення, опанування прийомами та інструментами практичної роботи у галузі аудіовізуальних медіа та цифрової журналістики, вміннями і навичками академічної дискусії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні документи

1. Авторське право на літературні та художні твори в Україні : тематична добірка / уклад. Л. І. Котенко. Київ : Кн. палата України, 2000. 112 с.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Розробник : Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Чинний від 01.07.2016. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 16 с. URL: https://lib.mphu.edu.ua/upload/intext/dstu_8302_2015.pdf (дата звернення: 15.06.2026).

3. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання / Український інститут науково-технічної і економічної інформації ; Технічний комітет стандартизації «Інформація і документація» (ТК 144) ; надано чинності наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61 з 2017-07-01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. URL: http://www.ksv.biz.ua/GOST/dstu_3008-2015.PDF (дата звернення: 15.06.2026).

4. Закон України «Про авторське право і суміжні права» : із змінами, внесеними згідно із Законами № 2849-IX від 13.12.2022, № 2974-IX від 20.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 15.06.2026).

5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 15.06.2026).

6. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату. Введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р. URL: <https://goo.su/lRlvGY> (дата звернення: 15.06.2026).

7. Порядок проведення перевірки наукових праць, навчально- методичних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти

на наявність запозичень з інших документів». Затверджено рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від 24.02.2020 р., протокол № 5. URL: <https://goo.su/P8Dc> (дата звернення: 15.06.2026).

8. Правила укладання бібліографічного опису для Списку використаних джерел у дисертаціях з урахуванням нормативних положень ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. URL: <https://goo.su/44Beqh> (дата звернення: 15.06.2026).

9. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 06 Журналістика спеціальності С7 Журналістика / Затверджений наказом № 994 Міністерства освіти і науки України від 08 листопада 2022 р. ; введений в дію з 2023/2024 н. р. Київ, 2022. 15 с. URL: <https://goo.su/fgoYo8> (дата звернення: 15.06.2026).

10. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: <https://goo.su/WrGZne> (дата звернення: 15.06.2026).

11. Цінності університету // Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. URL: <https://karazin.ua/korisna-informatciia/tcinnosti-universitetu/> (дата звернення: 15.06.2026).

12. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: <https://goo.su/ad7zK3F> (дата звернення: 15.06.2026).

13. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <https://goo.su/cWjMh3> (дата звернення: 15.06.2026).

Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації

1. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : метод. рекомендації з впровадження / уклад. О. К. Галевич, І. М. Штогрин. Львів, 2008. 20 с.

2. Гальченко С. І., Силка О. З. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
3. Карпенко В. Як писати і захищати магістерку із журналістики : навчальний посібник-порадник. Київ : Університет «Україна», 2012. 106 с.
4. Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
5. Конверський А., Лубський В., Горбаченко Т., Бугров В., Кондратьєва І., Руденко О., Юштин К. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
6. Магістерська робота : методика підготовки : посібник / Т. О. Долбенко [та ін.] ; М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2016. 140 с.
7. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упоряд. : В. Бахрушин, Є. Ніколаєв ; Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. Київ, 2019. 41 с.
8. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу / укл. : Н. Шліхта, І. Шліхта ; Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні. Київ, 2016. 61 с.
9. Плагіат у студентських роботах : методи виявлення та запобігання : метод. посіб. / за ред. Н. В. Стукало. Дніпропетровськ : ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. 44 с.
10. Політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна щодо використання штучного інтелекту. Харків, 2026. 8 с. URL: https://psychology.karazin.ua/News2026/20260317/Polityka_KhNU_shchodo_vykorystannia_shtuchnoho_intelektu.pdf (дата звернення: 16.06.2026).
11. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній і науковій діяльності у Закладі вищої освіти

«Український католицький університет». Львів, 2024. 18 с. URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/27260645-7633-4fd2-868d-9ac05273caac/content> (дата звернення: 16.06.2026).

12. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 216 с. (Серія «Альма-матер»).

13. Сурмін Ю. П. Наукові тексти : специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.

14. Що потрібно знати про плагіат : посібник з академічної грамотності та етики для «чайників» / укл. О. О. Гужва ; Східноукраїнський фонд соціальних досліджень. 72 с. URL: <https://h1.nu/1x7Vc> (дата звернення: 15.06.2026).

15. Харитонova О. І., Ульянова Г. О., Кирилюк А. В., Галупова Л. І., Бааджи Н. П. Академічна доброчесність : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти галузі знань 081 «Право» ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса, 2024. 74 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27460>; DOI: 10.32837/11300.27460 (дата звернення: 06.08.2026).

Словники, енциклопедії, довідники

1. Великий тлумачний словник української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.

2. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 896 с.

3. Довідник здобувача наукового ступеня: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук, кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Цеков; 3-тє вид., випр. і допов. Київ : Ред. «Бюл. Вищої атестац. коміс. України» : Вид-во «Толока», 2004. 69 с.

4. Розширений глосарій термінів та понять до ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту». (від 5 вересня 2017 р.) : лист Міністерства освіти і науки України від 23.10.2018 р. № 1/9-650. Київ :

Міністерство освіти і науки України, 2024. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення: 16.06.2026).

5. Словник термінів у сфері штучного інтелекту / упорядники: Чумаченко Д., Мішкін Д., Андрієнко О. та ін. Київ : Міністерство цифрової трансформації України, 2024. 37 с. URL: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/2/72/389a01ab0cc82040dfe172f94d1af720.pdf> (дата звернення: 15.06.2026).

Наукові видання

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.

2. Бойко Р. В., Фролов М. О. Без копії та плагиату! // Бюлетень ВАК України. Київ, 2008, № 12. С. 11–13.

3. Еко У. Як написати дипломну роботу : Гуманітарні науки / пер. з італ. за ред. О. Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.

4. Ідея Університету : Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. Львів : Літопис, 2002. 304 с.

5. Етичний кодекс ученого України / НАН України ; схвалено постановою загальних зборів НАН України 15.04.2009 № 2. Київ, 2009. URL: <https://goo.su/NZJXh> (дата звернення: 15.06.2026).

6. Фундаментальні цінності академічної доброчесності : пер. з англ. / Міжнародний центр академічної доброчесності. Київ, 2019. 39 с.

7. Хоружий Г. Ф. Академічна культура : цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с.

8. Swales J. M. C. B. Feak Academic Writing for Graduate Students : Essential Tasks and Skills. 3rd ed. Ann Arbor, MI : University of Michigan Press, 2012. 432 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

*Зразок заяви про вибір теми кваліфікаційної роботи
(інноваційного магістерського проєкту)*

В. о. завідувача катедри медіакомунікацій,
доктору культурології, професору
Олександру КРАВЧЕНКУ
студента 1 курсу
денної форми навчання
групи СК-51
катедри медіакомунікацій
Навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій
Романа МЕДІАГУРМАНСЬКОГО

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту) другого (магістерського) рівня «Штучний інтелект у створенні аудіовізуального медіаконтенту» і призначити науковою керівницею докторку філософських наук, професорку Лідію СТАРОДУБЦЕВУ, консультанткою – старшу викладачку Олену ЗІНЕНКО.

У зв'язку з тим, що немає можливості подавати оригінал заяви з моїм «живим» підписом, прошу прийняти в роботу електронну копію заяви.

По закінченню воєнного стану та/або за першої можливості зобов'язуюсь направити оригінал цієї заяви до катедри медіакомунікацій Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

“__” _____ 20__ року

підпис

Роман МЕДІАГУРМАНСЬКИЙ

Зразок завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій

Катедра медіакомунікацій

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність С7 Журналістика

освітньо-професійна програма «Медіакомунікації»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача катедри

З А В Д А Н Н Я

**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ІННОВАЦІЙНИЙ МАГІСТЕРСЬКИЙ ПРОЄКТ)
МЕДАЛЬНОЇ АЛНИ ЮРІЙНИ**

1 Тема роботи: «Тревел-влогінг у сучасній медіакультурі: аналітика візуальної перцепції»,
керівниця роботи: СТАРОДУБЦЕВА Лідія Володимирівна, професорка, докторка
філософських наук,

затверджені наказом по університету від “___” _____ 20__ року № ___

2 Строк подання студентом роботи: “___” _____ 20__ року

3 Перелік питань, які потрібно розробити:

- обґрунтувати актуальність теми дослідження;
- визначити мету, завдання, об’єкт, предмет, методи, теоретичну та емпіричну основу роботи;
- окреслити наукову новизну і практичне значення роботи;
- проаналізувати досліджуваний феномен;
- виконати емпірико-практичну частину роботи;
- зробити висновки до проведеного дослідження;
- оформити текст і список використаних джерел у відповідності до існуючих вимог.

4. План роботи над проєктом

№ з/п	Назви етапів роботи
1	Визначення структури роботи
2	Збір матеріалу, добір літератури з теми
3	Робота над текстом роботи, підготовка першого варіанту тексту у чорновій редакції, обговорення тексту з керівником/ <i>-цею</i> роботи
4	Доробка тексту з урахуванням пропозицій керівника/ <i>-ці</i> роботи
5	Робота над емпірико-практичною частиною роботи
6	Підготовка й оформлення списку використаних джерел, рисунків, таблиць, додатків
7	Узгодження остаточного варіанту тексту та опису емпірико-практичної частини роботи з керівником/ <i>-цею</i>
8	Підготовка анотацій до роботи
9	Одержання висновку керівника/ <i>-ці</i> роботи і рецензії на проєкт зовнішнього/ <i>-ї</i> експерта/ <i>-ки</i>

5. Дата видачі завдання

Студентка

підпис

А. Ю. МЕДІАЛЬНА

Керівниця роботи

підпис

Л. В. СТАРОДУБЦЕВА

Зразок титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій

Кафедра медіакомунікацій

До захисту допущено
катодрою медіакомунікацій, протокол № _____ від _____

В. о. завідувача катедри _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

« ____ » _____ 2026 р.

Кваліфікаційна робота
(інноваційний магістерський проєкт)
здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

ГЕЙМ-ЖУРНАЛІСТИКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДІАКУЛЬТУРИ

Спеціальність С7 Журналістика
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма Медіакомунікації
(назва освітньої програми)

Виконавець _____
(підпис) Марія АЛЬ-СЕНАЙХ
(ім'я, прізвище)

Науковий керівник _____
(підпис) Дмитрій ПЕТРЕНКО
(ім'я, прізвище)

*Приклади бібліографічного опису використаних джерел***Приклади бібліографічного опису монографій****(1–5 та більше авторів):**

1. Горовий В. М., Онищенко О. С., Попик В. І. Національний інформаційний комплекс і його роль у глобальному інформаційному просторі : монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2014. 218 с.
2. Медіакультура в контексті міждисциплінарних досліджень : монографія / за загал. наук. ред. В. В. Березенко, М. А. Лепського, О. О. Семенець ; відп. ред. К. Г. Сірінюк-Долгарьова. Запоріжжя : Кераміст, 2017. 309 с.
3. Потятиник Б. В. Медіа : ключі до розуміння. Львів : ПАІС, 2004. 312 с.
4. Campbell R., Martin C., Fabos B. Media & Culture: An Introduction to Mass Communication. 11th ed. Boston ; New York : Bedford / St. Martin's, 2017. 656 p.
5. Kannen V. Virtual identities and digital culture. New York : Routledge, 2023. 263 p.
6. Media Studies: A Cultural-Historical Approach / ed. by Robert Henry Stanley, Michael Z. Newman. New York : Bard Books, 2022. 419 p.

Приклад бібліографічного опису багатотомного видання:

1. Горпенко В. Г. Архітектоніка фільму : Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища : в 5 т. / Київ. держ. ін-т театр. мистецтв ім. І. К. Карпенка Карого. Київ : ДІТМ, 2000. Т. 1. Довиразне зображення. 242 с. ; Т. 2. Дія – драматургічні засади архітектоніки. 118 с. ; Т. 3. Ч. 1. Монтажна архітектоніка фільму. Кадрозчеплення. 157 с. ; Т. 3. Ч. 2.

Монтажна архітектоніка фільму. Сюжетотворення. 182 с. ; Т. 4. Ч. 1. Архітектоніка кольору. Природа. Функції. 182 с. ; Т. 4. Ч. 2. Архітектоніка кольору. Видова специфіка кольору. 140 с. ; Т. 5. Архітектоніка фільму як системне (структурне) утворення. 250 с.

Приклади бібліографічного опису збірників наукових праць і матеріалів конференцій:

1. Інноваційний розвиток вищої освіти : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., 10–11 березня 2022 р., м. Київ / Київ. нац. торг.-екон. ун-т ; ред. кол. : А. А. Мазаракі та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2022. 400 с.
2. Покликання університету : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Гомілко ; Український філософський фонд. Київ : РІА «Янко»; «Веселка», 2005. 297 с.
4. Соціологія у (пост)сучасності : збірник тез доповідей XIX Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (м. Харків, 18–19 березня 2021 р.). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 176 с.

Приклади бібліографічного опису дисертацій та авторефератів:

1. Мурадян О. С. Індивідуалізм та комунітаризм як ціннісні засади способу життя : дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.01 / Харк. нац. ун-т імені В. Н. Каразіна. Харків, 2011. 223 с.
2. Коновалов О. Є. Артхаусний кінематограф як соціокультурний феномен : автореф. дис. канд. соціол. наук : 22.00.01. Харків, 2018. 21 с.

Приклади бібліографічного опису перекладних видань:

1. Барт Р. Camera lucida. Нотування фотографії / пер з фр. О. Червоник. Харків : МОКСОР, 2022. 176 с.
2. Бейкер Д. Розширене поле фотографії / пер. з англ. Роксоляни Свято ; за ред. А. Леонової. Харків : IST Publishing, 2018. 124 с.

3. Берн Е. Ігри, у які грають люди : світовий бестселер із психології стосунків / пер. з англ. К. Меньшикової. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 255 с.

**Приклади бібліографічного опису словників, підручників,
посібників і довідкових видань:**

1. Мас-медіа у термінах і визначеннях : короткий словник-довідник / уклад. Ю. В. Бондар. Київ : МАУП, 2005. 224 с.

2. Людина і світ : навч. посіб. / В. Ю. Вілков, В. М. Ніколаєвський, В. В. Омельченко, О. І. Салтовський ; за заг. ред. В. М. Ніколаєвського. 4-е вид., стер. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 464 с.

3. Олтаржевський Д. О. Цифрові комунікації: навч. посіб. із дисципліни «Медіавиробництво: промоція». Київ : ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. 120 с.

5. Шевченко Л. І. Дергач Д. В., Сизонов Д. Ю. Медіалінгвістика : слов. термінів і понять / наук. ред. Л. І. Шевченко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т філології. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2014. 326 с.

6. Encyclopedia of New Media : an Essential Reference to Communication and Technology / ed. by Steven G. Jones. Thousand Oaks, CA : Sage Publications, 2003. 532 p.

**Приклади бібліографічного опису статей у складі періодичних видань
(журналів, альманахів, бюлетенів, вісників, газет тощо),
складових книги, монографії або збірника статей:**

1. Бавикіна В. М. Феномен політичного акціонізму в сучасному суспільстві // Науково-теоретичний альманах Грані. 2016, № 139 (9). С. 67–74.

2. Волинець В. О. Ідентичність особистості та специфіка її самопрезентації у віртуальному комунікативному просторі // Вісн. нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021, № 2. С. 31–36.

3. Ручка А. Субкультури як соціологічний конструкт // Субкультурна варіативність українського соціуму / за ред. Н. Костенко, А. Ручки. Київ : Ін-т соціології НАН України, 2010. С. 11–26.

4. Савельєв Є., Юрій С. Елітні університети, еліта країни, елітна країна. Криза чи нова роль університетів? // Дзеркало тижня. 2005, № 20. 28 травня. С. 4.

5. Mitchell W. J. T. Showing Seeing : a Critique of Visual Culture // Journal of Visual Culture. 2002, Vol. 1, No. 2. P. 165–181.

6. Roth R. E. Cartographic Design as Visual Storytelling: Synthesis and Review of Map-Based Narratives, Genres, and Tropes // The Cartographic Journal. 2018, No. 58 (1). P. 83–114.

Приклади бібліографічного опису електронних джерел:

1. Журналістика цифрової епохи: мультимедійний формат Радіо Свобода. URL: <https://goo.su/lzMX> (дата звернення : 31.08.2023).

2. Рихлицький В. Як протидіяти дезінформації? Ключові тези дискусії про медіаграмотність. URL: <https://goo.su/liW0> (дата звернення : 31.08.2023).

2. Свобода медіа в Україні. URL: <https://goo.su/9X6BLa4> (дата звернення: 15.06.2026).

3. Fuchs C. Social Media: A Critical Introduction. URL: <https://sk.sagepub.com/books/social-media-a-critical-introduction> (дата звернення: 15.06.2026).

4. Hawkins J., Blakeslee S. On Intelligence. New York : Owl Books, 2005. 272 p. URL: <http://www.onintelligence.org> (дата звернення: 15.06.2026).

**Приклади бібліографічного опису інформаційних ресурсів,
що аналізуються у кваліфікаційному магістерському проєкті:**

1. Детектор медіа : онлайн-видання. URL: <https://ms.detector.media/> (дата звернення: 15.06.2026).
2. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна : офіційний сайт. URL: <https://karazin.ua/> (дата звернення: 15.06.2026).
3. Центр медіакомунікацій і аудіовізуальних досліджень. URL: <http://mediatorpos.org/> (дата звернення: 15.06.2026).
4. Chanel: Дизайн і мода : офіційна інстаграм-сторінка. URL: <https://www.instagram.com/chanelofficial> (дата звернення 31.08.2023).
5. Emma Chamberlain : ютуб-канал @emma chamberlain. URL: <https://www.youtube.com/@emmachamberlain/videos> (дата звернення 31.08.2023).
7. The New York Times : Official Site. URL: <https://www.nytimes.com/international/> (дата звернення: 15.06.2026).

**Приклади бібліографічного опису аудіовізуальних матеріалів,
що аналізуються у кваліфікаційній роботі
(інноваційному магістерському проєкті):**

Фільмотека

1. Деммі Д. Мовчання ягнят / The Silence of the Lambs ; реж. Д. Деммі. США : Orion Pictures, 1991. Тривалість 118 хв. URL: <https://goo.su/gkHH1> (дата звернення: 15.06.2026).
2. Трієр Л. фон. Антихрист / реж. Л. фон Трієр. Данія ; Німеччина ; Франція ; Швеція ; Італія ; Польща : Zentropa Entertainments and others, 2009. Тривалість 108 хв. URL: <https://goo.su/3efJV3> (дата звернення: 15.06.2026).

Аудіотека

1. Шурхало Д. Історична свобода / Радіо Свобода. 2019. 28 вересня. 15:00. Тривалість : 20 хв. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30163485.html> (дата звернення: 15.06.2026).

2. Як ми вижили. Подкаст суспільного. Тривалість : 11 год 11 хв. 2021–2023. URL: <https://goo.su/dbdNcn> (дата звернення: 15.06.2026).

Аудіовізуальні джерела

1. Кашшай О. Відеоарт : історія наймолодшого виду мистецтва / Лекторій. 2019. 11 квітня. Тривалість : 30 хв. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=E0lDS89POe0> (дата звернення: 15.06.2026).

2. Петренко Д. Сергій Петлюк. Мистецтво нових медіа / Територія Погляду. 2018. 13 березня. Тривалість : 25 хв. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CKdyzwE71GM> (дата звернення: 15.06.2026).

*Зразок анотації***АНОТАЦІЯ**

Блик І. В. Документальне кіно в соціальних мережах як інструмент конструювання суспільних наративів. – Кваліфікаційна робота (інноваційний магістерський проєкт) на здобуття ступеня магістра за спеціальністю С7 Журналістика, освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації». – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, Харків, 20__ (на правах рукопису).

Метою кваліфікаційної роботи є визначення специфіки функціонування документального кіно як інструменту конструювання суспільних наративів у просторі соціальних мереж, а також розробка авторського документального відеопродукту.

Об'єкт дослідження – функціонування документального кіно в сучасному цифровому медіасередовищі.

Предмет дослідження – документальне кіно в соціальних мережах як інструмент конструювання суспільних наративів: його комунікативні механізми, жанрово-стилістичні особливості та форми впливу на аудиторію.

Методи дослідження: загальнонаукові (аналіз, синтез, систематизація, класифікація); спеціально-наукові (візуальний і монтажний аналіз, кейс-стаді), вторинний аналіз соціологічних даних, а також методи практичного створення медіаконтенту (сценарне моделювання, натурні зйомки, інтерв'ю, постпродакшн).

Теоретичною основою роботи слугують як концепції класичного кінознавства (типологія документального кіно Б. Ніколса і теорія монтажу С. Ейзенштейна), так і сучасні медіатеоретичні концепції, зокрема теорія трансмедійного сторітелінгу Г. Дженкінса, концепція “продюсажу” А. Брунса та ідеї інтернет-галактики М. Кастельса.

Емпіричну основу дослідження складають проекти Джонні Гарріса, NYT Op-Docs, «Вавилон'13» та «Ukrainian».

Результати проєкту:

- систематизовано теоретичні підходи до документального кіно в цифровому середовищі; визначено ефективність застосування партисипативного та перформативного модусів;
- охарактеризовано алгоритмічну специфіку YouTube як конвергентного середовища; доведено, що ця платформа сприяє розвитку громадянської журналістики та формуванню цифрових архівів соціальної пам'яті;
- досліджено специфіку адаптації жанрів (true-crime, гонзо, історична документалістика) та форматів (відеоесеї, експлейнери, документальні серіали);
- здійснено візуально-монтажний аналіз проєктів Джонні Гарріс, NYT Op-Docs, «Вавилон'13» та «Ukrainian»; виділено специфічні інструменти (інтерротрон, «повільне кіно», raw footage) для конструювання наративів стійкості;
- охарактеризовано трансформацію медіаспоживання української аудиторії на основі даних Gradus Research та Internews; підтверджено зростання суспільного запиту на аналітичний відеоконтент в умовах повномасштабної війни;
- створено 15-хвилинний документальний фільм «Ізюм: Світло з-під землі», що фіксує досвід виживання мешканців під час окупації міста.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному поєднанні теоретичного аналізу алгоритмічних і жанрових трансформацій документалістики на YouTube із практичним виробництвом контенту. У роботі сформовано інструментарій конструювання деколоніальних наративів і запропоновано стратегію органічної дистрибуції для довготривалого збереження колективної пам'яті.

Загальні висновки. Доведено, що цифрові технології докорінно змінили парадигму документалістики: екран перетворився на активний комунікативний інтерфейс. В умовах гібридної війни в Україні документальне відео на YouTube

вийшло за межі архівування фактів, ставши інструментом протидії дезінформації, деконструкції колоніальних міфів та зцілення суспільства. Якісна документалістика потребує від журналіста дотримання етичних стандартів та майстерного володіння інтелектуальним монтажем для ефективної боротьби за увагу глядача.

Робота складається зі вступу, 4-х розділів (у т. ч. 13-ти підрозділів), висновків, списку використаних джерел (74 найменування, з них 45 – іноземними мовами, 35 – аудіовізуальні джерела) та трьох додатків. Робота містить 2 таблиці та 12 рисунків. Загальний обсяг проєкту – 85 сторінок (з них основна частина – 72 сторінки).

Ключові слова: візуальний сторітелінг, документальне кіно, колективна пам'ять, медіакомунікації, соціальні мережі, суспільний наратив, YouTube.

ABSTRACT

Blyk I. Documentary cinema in social networks as a tool for constructing social narratives. – Qualification research project for a Master's degree, manuscript, in specialty C7 – “Journalism,” educational and professional program “Media Communications.” – V. N. Karazin Kharkiv National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 20__.

The aim of the qualification work is to theoretically substantiate and empirically investigate the role of documentary cinema in constructing public narratives within social networks, as well as to develop an original documentary media product.

The object of the study is the functioning of documentary cinema in the modern digital media environment.

The subject of the study encompasses the communicative mechanisms, genre-stylistic features, and forms of influence of documentary cinema on audiences in social networks.

Research methods include general scientific methods (analysis, synthesis, systematization, classification), special scientific methods (visual and editing analysis, secondary sociological data analysis), and practical methods (location shooting, interviews, script modeling, post-production).

The theoretical basis of the work is the concepts of classical film studies (the typology of documentary cinema by B. Nichols and the montage theory of S. Eisenstein), as well as modern media theoretical concepts, in particular the theory of transmedia storytelling by H. Jenkins, the concept of “produsage” by A. Bruns, and the ideas of the Internet galaxy by M. Castells.

The empirical basis of the research is the projects of Johnny Harris, NYT Op-Docs, "Bavylon'13" and "Ukrainer".

Project results:

- Theoretical approaches to digital documentary cinema were systematized, identifying the effectiveness of participatory and performative modes.
- The algorithmic specifics of YouTube as a convergent environment were analyzed, proving that the platform promotes citizen journalism and the formation of digital archives of social memory.
- The adaptation of specific genres (true-crime, gonzo, historical documentary) and formats (video essays, explainers, docuseries) was examined.
- A visual and editing analysis of projects by Johnny Harris, NYT Op-Docs, Babylon'13, and Ukraïner was conducted, revealing specific tools (interrotron, slow cinema, raw footage) used to construct narratives of resilience.
- The transformation of Ukrainian media consumption was characterized based on Gradus Research and Internews data, confirming an increased public demand for analytical video content during the full-scale war.
- A 15-minute documentary film, «Izium: Light from Underground», focusing on residents' survival during the occupation of the city, was created.

The scientific novelty of the research lies in the comprehensive combination of theoretical analysis of algorithmic and genre transformations of documentaries on YouTube with practical content production. The research establishes tools for

constructing decolonial narratives and proposes an organic distribution strategy for the long-term preservation of collective memory.

General conclusions. It has been proven that digital technologies have fundamentally changed the paradigm of documentary filmmaking: the screen has become an active communicative interface. In the context of hybrid warfare in Ukraine, documentary video on YouTube has transcended factual archiving to become a tool for countering disinformation, deconstructing colonial myths, and healing society. High-quality documentary production requires journalists to adhere to ethical standards and master intellectual montage to effectively compete for audience attention.

The thesis consists of an introduction, four sections (including 13 subsections), conclusions, references (74 items, 45 of which are in foreign languages, 27 researched Internet sources), and an appendix. The work contains 12 illustrations. The total volume of the project amounts to 83 pages, with 72 pages locating the main part.

Keywords: documentary cinema, media communications, social networks, public narrative, YouTube.

*Зразок заяви для перевірки на академічну доброчесність
(наявність запозичень з інших документів)*

Ректору Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
проф. Тетяні КАГАНОВСЬКІЙ

студента	<u>МЕДІАЛЬСЬКОГО Івана Костянтиновича</u>
форма здобуття освіти	<u>заочна</u>
ступінь вищої освіти	<u>магістр</u>
спеціальність	<u>С7 Журналістика</u>
освітньо-професійна програма «Медіакомунікації»	<u></u>
навчально-науковий інститут	<u>соціології та медіакомунікацій</u>

З А Я В А

Підтверджую, що текст кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту) за темою «Історична документалістика у сучасних медіакомунікаціях» був написаний мною особисто; він не містить запозичень з інших документів, а також чужих опублікованих результатів без належного посилання на авторів і першоджерела, а також не містить свідомої фальсифікації результатів.

Електронна версія роботи, яка надана для проведення перевірки щодо наявності запозичень з інших документів, повністю збігається з друкованою.

Ознайомлений з Порядком проведення перевірки кваліфікаційних робіт студентів щодо наявності запозичень з інших документів.

“___” _____ 20__ року

підпис

Іван МЕДІАЛЬСЬКИЙ

*Форма протоколу контролю оригінальності***ПРОТОКОЛ КОНТРОЛЮ ОРИГІНАЛЬНОСТІ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ІННОВАЦІЙНОГО МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ)**

Кіномова Гаспара Ное в контексті сучасної медіакультури

Студентки МІДІЙЧУК Лариси ВадимівниКерівник роботи ПЕТРЕНКО Дмитрій Володимирович

У результаті перевірки роботи в антиплагіатній інтернет-системі Strikeplagiarism.com встановлено такі значення Коефіцієнтів Подібності.

Коефіцієнт Подібності 1: _____,

Коефіцієнт Подібності 2: _____,

Сигнал „Тривога!": _____ – немає; _____ – є, кількість разів у тексті _____.

Вченою радою ННІ соціології та медіакомунікацій **Відповідно до цього, робота може**
затверджено такі показники оригінальності **бути класифікованою як:**
(за значенням коефіцієнту K1):

не більше _____% – оригінальна робота,

оригінальна,

від _____% до _____% – задовільно оригінальна робота,

задовільно оригінальна,

від _____% до _____% – умовно оригінальна робота,

умовно оригінальна,

більше _____% – неоригінальна робота.

неоригінальна.

Висновок:

кваліфікаційна робота (інноваційний магістерський проєкт) може бути допущеним до захисту, необхідно провести розгляд Повного Звіту Подібності із залученням фахівців із тематики кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту).

Примітки Системного Оператора про виявлені запозичення:

Системний оператор _____

(підпис)

Дата _____

Форма висновку щодо можливості проведення попереднього захисту

ВИСНОВОК
щодо можливості проведення попереднього захисту
кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту)

Музичний відеокліп: стратегії аудіовізуального контрапункту
 (назва роботи)

студента

МЕДІАЛЬЧЕНКО Володимира Олександровича
 (прізвище, ім'я та по батькові)

Підтверджуємо ознайомлення з Повним Звітом Подібності, сформованого антиплагіатною системою Strikeplagiarism.com за результатами перевірки кваліфікаційної роботи.

Після розгляду та аналізу Повного Звіту Подібності та тексту роботи зроблено такий висновок:

☒ Запозичення, виявлені антиплагіатною системою в роботі, є правомірними, робота допускається до попереднього захисту.

☐ Запозичення, виявлені антиплагіатною системою в роботі, свідчать про низьку оригінальність тексту роботи. Робота не допускається до попереднього захисту.

☐ В роботі наявні ознаки спроб укриття запозичень з інших документів. Робота не допускається до попереднього захисту.

☐ Текст роботи практично повністю співпадає з текстами, розміщеними в мережі Інтернет або базах даних антиплагіатної системи. Робота не допускається до попереднього захисту.

Затверджено на засіданні кафедри медіакомунікацій,
 протокол № , від

В. о. завідувача кафедри

 (підпис)

 (власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Наукова керівниця

 (підпис)

 (власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

 (дата)

Зразок подання Голові екзаменаційної комісії щодо захисту

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
(ІННОВАЦІЙНОГО МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ)**

Направляється студентка Марина МЕДІЙКО до захисту кваліфікаційної роботи (інноваційного магістерського проєкту) за спеціальністю С7 Журналістика, освітньо-професійною програмою «Медіакомунікації» за темою: «Творчість Годара в контексті пошуку нової кіномови другої половини XX – початку XXI ст.».

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Директор
Навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій

Довідка про успішність

Марина МЕДІЙКО за період навчання на кафедрі медіакомунікацій Навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій з ____ по ____ рр. повністю виконала навчальний план за спеціальністю з таким розподілом оцінок за національною шкалою: відмінно 87,5 %, добре 12,5 %, задовільно 0 %.

Фахівець I категорії
Навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Під час роботи над магістерським дослідженням Марина МЕДІЙКО проявила себе як старанна, відповідальна та самостійна студентка, яка вміє творчо підходити до виконання поставлених завдань, креативно мислити і робити ґрунтовні висновки.

Інноваційний магістерський проєкт М. МЕДІЙКО присвячено дослідженню кіномови видатного французького режисера Ж.-Л. Годара. В дипломному проєкті проводиться аналіз

різних періодів в кінотворчості Годара і виділяються характерні стильові особливості його фільмів. Особливий акцент робиться на інноваційності пошуків Годара в контексті революційних змін, що відбуваються в кінематографії ХХ сторіччя (у тому числі під безпосереднім впливом кіноекспериментів Годара). Важливим здобутком авторки є розгляд кінематографу Годара в інтелектуальному контексті епохи. Звертаючись до робіт класиків структуралістської і постструктуралістської філософії авторка переконливо демонструє близькість методу деконструкції до стильових пошуків Годара в різні періоди творчості. Перспективним є застосування поняття «письмо» Ж. Дерріда до кінодосліджень (на матеріалі фільмів Годара). Цікавим є вивчення і класифікація кінематографічного застосування Годаром деконструкції через хронологічність оповіді, незручне кадрування, еліпс тощо. Особливе місце в дослідженні займає звернення Годара до жанру кіноесе, що розуміється авторкою як інструмент переосмислення «природи» кінематографу і сталих форм граматики кіномови. Такий погляд на кіноесе відповідає сучасним кінодослідженням, зокрема, представленими роботами Е. Мартіна, що обґрунтовують розуміння кіноесе як нового напрямку медіакритики. Важливим аспектом дослідження Чайки є спроба осмислити вплив кінематографічних пошуків Годара на візуальну мову авторського кіно кінця ХХ – початку ХХІ сторіччя і ширше, на сучасну аудіовізуальну культуру.

Щодо зауважень до роботи, слід зазначити незначну кількість стилістичних помилок. Варто було б приділити більше уваги впливу кіномови Годара на французьку аудіовізуальну медіакультуру. Зокрема цікавим був би розгляд кіноестетики неobaroko (Ж. Ж. Бенекс, Л. Каракс) та сучасного французького інтелектуального кіно (Б. Бонело, А. Деплешен). Більшої актуальності роботі додало б вивчення впливу методів кінематографа Годара на сучасну документалістику, телебачення, кліпову естетику тощо.

У цілому, дослідження Марини МЕДІЙКО для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за темою «Творчість Ж.-Л. Годара в контексті пошуку нової кіномови другої половини ХХ – початку ХХІ ст.» є завершеним науковим дослідженням, що повною мірою відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт, може бути допущеним до захисту та заслуговує на оцінку «відмінно» (95 балів).

Керівник кваліфікаційної роботи _____

“ ” _____ 20__ року

Висновок катедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційну роботу (інноваційний магістерський проєкт) розглянуто. Студентка Марина МЕДІЙКО допускається до захисту даного проєкту в Екзаменаційній комісії.

В. о. завідувача катедри медіакомунікацій _____

“ ” _____ 20__ року

Навчально-методичне видання

Укладачі:

Петренко Д. В., Стародубцева Л. В.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
(ІННОВАЦІЙНОГО МАГІСТЕРСЬКОГО ПРОЄКТУ)**

за спеціальністю С7 Журналістика
освітньо-професійною програмою
«Медіакомунікації»
для здобувачів/-ок освіти всіх форм навчання

Коректор

Комп'ютерне верстання

Макет обкладинки І. М. Дончик

Формат . Ум. друк. арк. 1,9. Наклад прим. Зам. №

Видавець і виготовлювач

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 3367 від 13.01.2009

Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Тел. 705–24–32